

คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ประกอบกิจการ
THE ACCOUNTANTS' CHARACTERISTICS REQUIRED BY
THE ESTABLISHMENTS

นางสาวกานต์ชุกา นารตน์ภักดิ์
MISS. KANCHUDA NARTNORAKIT

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของงานศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

พ.ศ. 2552

คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการ
THE ACCOUNTANTS' CHARACTERISTICS REQUIRED BY
THE ESTABLISHMENTS

นางสาว กานต์ชุตตา นารถนรกิจ
MISS. KANCHUDA NARTNORAKIT

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ. 2552

**THE ACCOUNTANTS' CHARACTERISTICS REQUIRED BY
THE ESTABLISHMENTS**

KANCHUDA NARTNORAKIT

**INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL
FULFILLMENT OF THE REQUIREMENT FOR
THE MASTER DEGREE OF ACCOUNTING
GRADUATE SCHOOL
SRIPATUM UNIVERSITY 2009**

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ

คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็น
ของสถานประกอบการ

The Accountant's Characteristics Required by The
Establishments

ชื่อนักศึกษา

กานต์ชุตตา นารณกรกิจ รหัสนักศึกษา 50502935

หลักสูตร

บัญชีมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

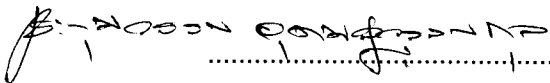
รองศาสตราจารย์ ประทุมวรรณ อุดมสุวรรณกุล

คณะกรรมการการสอบการค้นคว้าอิสระ

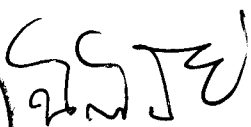
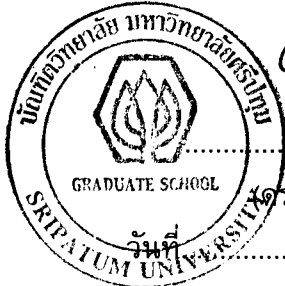
.....ประธานกรรมการ

(ดร.ชนชัย ทัมมงคล)

.....กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ
(รองศาสตราจารย์ ประทุมวรรณ อุดมสุวรรณกุล)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตบางเขน อนุมัติให้ดำเนินการค้นคว้า
อิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.นิตินัย ดันพานิช)

วันที่.....เดือน 16 มิ.ย. 2552

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ	คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็น ของสถานประกอบการ
นักศึกษา	นางสาว กานต์ชุตดา นารณารกิจ
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ	รองศาสตราจารย์ ประทุมวรรณ อุดมสุวรรณกุล
หลักสูตร	บัญชีมหาบัณฑิต
คณะวิชา	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2551

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการ หรือผู้บริหารของสถานประกอบการในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 146 ราย เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจเพื่อทำการศึกษาคือ แบบสอบถาม และรวบรวมข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าทางสถิติต่าง ๆ ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าพิสัยซึ่งใช้โปรแกรม SPSS for Windows ในการคำนวณหาค่าต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังทำการศึกษาเอกสารหนังสือ บทความ และวารสารที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปผลการศึกษา ได้ดังนี้ :-

1. ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 55.2 เป็นเพศชาย และร้อยละ 44.8 เป็นเพศหญิง ทั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการ ร้อยละ 74.4 และเป็นผู้บริหาร ร้อยละ 20.8 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 62.4 สูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 35.2 และต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 2.4 ส่วนใหญ่มีหน้าที่หลัก คือ วางแผนงานและกำหนดนโยบาย ร้อยละ 75.2 บริหารงานบุคคล ร้อยละ 31.2 และบริหารจัดการด้านการขายและการตลาด ร้อยละ 16.0 โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 3 ปี ร้อยละ 71.2 และมีประสบการณ์ทำงาน 3-5 ปี ร้อยละ 27.2

2. สถานประกอบการส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจประเภทจำหน่ายสินค้าอุปโภค – บริโภค ร้อยละ 32.8 และธุรกิจบริการ ร้อยละ 20.8 โดยมีขนาดธุรกิจทุนจดทะเบียน 2.1 – 5 ล้านบาท ร้อยละ 61.6 มีรายได้จากการดำเนินธุรกิจ 1-2 ล้านบาท (ต่อปี) ร้อยละ 72.0 ส่วนใหญ่มีช่องทางจำหน่ายผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศทั้งหมด ร้อยละ 80.8 และมีจำนวนบุคลากรในแผนกบัญชีต่ำกว่า 10 คน คิดเป็นร้อยละ 97.6 ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ร้อยละ 50.0 และจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 47.26 ซึ่งส่วนใหญ่จบในสาขาการบัญชีจากสถาบันการศึกษาของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 52.17 และผ่านการคัดเลือกเข้ามาปฏิบัติงานเป็นนักบัญชี โดยการสอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์ ร้อยละ 98.4 สถานประกอบการส่วนใหญ่จัดทำบัญชีเองโดยมีคอมพิวเตอร์ในแผนกบัญชี จำนวน 1-5 เครื่อง ร้อยละ 96.8 และใช้โปรแกรมสำเร็จรูปบัญชี Express ร้อยละ 63.2

3. ด้านคุณสมบัติของนักบัญชีในปัจจุบัน และความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์นั้น พบว่าผู้ประกอบการมีความคิดเห็น อยู่ระดับมากที่สุด เกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ คือ นักบัญชีต้องมีความรู้ทางด้านบัญชีทั่วไป ได้แก่ ด้านระบบบัญชี ด้านภาษีอากรและด้านการตรวจสอบ ส่วนด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความคิดเห็น อยู่ระดับมากที่สุด เพราะนักบัญชีต้องมีความสามารถในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และเป็นคุณลักษณะที่สถานประกอบการส่วนใหญ่ต้องการมากที่สุด รวมทั้งคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และทักษะทางวิชาชีพนั้น พบว่า สถานประกอบการพึงประสงค์นักบัญชีที่มีความรับผิดชอบสูง มีจรรยาบรรณในการทำงาน ไม่ละทิ้งหน้าที่ โดยไม่มีเหตุอันสมควรตรงต่อเวลา รู้จักพัฒนาและศึกษาความรู้ให้กับตนเองอยู่เสมอ ซึ่งเป็นคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการมากที่สุด

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ปทุมวรรณ อุดมสุวรรณกุล ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ ผู้ซึ่งให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนการค้นคว้าแบบอิสระนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้ทำการศึกษาขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้วิชาความรู้ อบรมสั่งสอน และให้การสนับสนุนในการทำการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้ประกอบกร ผู้บริหารและสถานประกอบการ บริษัทจำกัด และห้างหุ้นส่วนจำกัด ต่าง ๆ ในจังหวัดกรุงเทพมหานครที่ให้ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ตลอดจนถึง พี่น้อง ๆ ทุกคนที่คอยให้กำลังใจแก่ผู้ศึกษามาโดยตลอด จนทำให้การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี หากมีสิ่งใดขาดตกบกพร่อง หรือมีความผิดพลาดประการใด ผู้ศึกษาขออภัยเป็นอย่างสูง สำหรับความดีของการค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้ ขอมอบแก่บุพการี และคณาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้ศึกษาทุกท่าน

กานต์ชุตตา นารถนรกิจ

เมษายน 2552

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญตาราง	VI
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
ความสำคัญของการศึกษา.....	3
กรอบทฤษฎีหรือกรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	4
คำถามในการวิจัย / สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
นิยามศัพท์.....	5
2 แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	30
รูปแบบการวิจัย.....	30
ประชากร / กลุ่มตัวอย่าง.....	30
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	31
เครื่องมือการวิจัย.....	31
การรวบรวมข้อมูล.....	32
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	54
	สรุปผลการวิจัย.....	54
	อภิปรายผล.....	57
	ข้อเสนอแนะ.....	58
	บรรณานุกรม.....	60
	ภาคผนวก.....	61
	ประวัติผู้ศึกษา.....	70

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนของสถานประกอบการและจำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการเลือก	31
2	แสดงจำนวนและร้อยละของเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม	36
3	แสดงจำนวนและร้อยละของระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	36
4	แสดงจำนวนและร้อยละของตำแหน่งในองค์กรของผู้ตอบแบบสอบถาม	37
5	แสดงจำนวนและร้อยละของงานหรือหน้าที่หลักของผู้ตอบแบบสอบถาม	37
6	แสดงจำนวนและร้อยละของประสบการณ์ทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม	38
7	แสดงจำนวนและร้อยละของประเภทธุรกิจของสถานประกอบการ	39
8	แสดงจำนวนและร้อยละของขนาดธุรกิจของสถานประกอบการ	39
9	แสดงจำนวนและร้อยละของรายได้จากการขาย หรือบริการของสถาน ประกอบการ	40
10	แสดงจำนวนและร้อยละของทางการจัดจำหน่ายของสถานประกอบการ	40
11	แสดงจำนวนและร้อยละของจำนวนบุคลากรในแผนกบัญชีของสถาน ประกอบการ	41
12	แสดงจำนวนและร้อยละของระดับการศึกษาของนักบัญชีปัจจุบันของสถาน ประกอบการ	41
13	แสดงจำนวนและร้อยละของสาขาที่นักบัญชีสำเร็จการศึกษา	42
14	แสดงจำนวนและร้อยละสถานบันการศึกษาที่นักบัญชีสำเร็จการศึกษา	42
15	แสดงจำนวนและร้อยละวิธีการคัดเลือกนักบัญชีเข้ามาปฏิบัติงานของสถาน ประกอบการ	43
16	แสดงจำนวนและร้อยละของจำนวนคอมพิวเตอร์ในแผนกบัญชีของสถาน ประกอบการ	43
17	แสดงจำนวนและร้อยละของโปรแกรมบัญชีที่ใช้ในแผนกบัญชีของสถาน ประกอบการ	44

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
18	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะความรู้ทางด้านบัญชีทั่วไปของนักบัญชี	45
19	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักบัญชี	46
20	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะความรู้ทางด้านภาษาของนักบัญชี	46
21	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาชีพของนักบัญชี	47
22	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความรู้และทักษะในวิชาชีพบัญชีของนักบัญชี	50

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันเป็นที่ทราบกันดีว่าสภาพแวดล้อมภาวะเริ่มถดถอย ตามที่มีข่าวอยู่ในสื่อต่าง ๆ มากมายไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเงิน การธนาคาร การลงทุน การผลิต ตลอดจนการค้าระหว่างประเทศทั่วโลก การแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจของรัฐบาลซึ่งได้จัดให้มีการปรับอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทให้อยู่ในภาวะลอยตัว หรืออีกนัยหนึ่ง คือการลดค่าเงินบาท ในอดีตเคยใช้ได้ผลเป็นอย่างดี แต่ในภาวะการณ์ปัจจุบันดูเหมือนว่าจะให้การไม่ได้ดีเท่าที่ควรอันเป็นเพราะปัจจัยภายนอกประเทศหลาย ๆ อย่างในอดีตนั้น การลดค่าเงินบาทจะมีผลต่อเมื่อการได้เปรียบด้านการส่งออกสินค้าระหว่างประเทศ แต่ในเมื่อเกือบทุกประเทศทั่วโลกนี้ได้รับผลกระทบเหมือนกันหมด และทำการปรับค่าเงินของประเทศตนเองเช่นกันทำให้การลดค่าเงินไม่ช่วยให้ประเทศไทยได้เปรียบจากการส่งออกเท่าที่ควรจะได้จึงทำให้ภาวะและปัญหาภาวะเศรษฐกิจที่มีอยู่นั้น ยังคงมีอยู่ต่อไป หรือลดความรุนแรงลงได้บ้างเท่านั้นเอง แต่สิ่งที่นักบัญชีควรจะต้องทำในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน หรือใน 1-2 ปีข้างหน้า ควรจะเป็นอย่างไร งานหลักอย่างหนึ่งของนักบัญชี คือ การที่จะต้องจัดทำงบการเงินต่าง ๆ ให้ได้อย่างถูกต้องและมีความน่าเชื่อถือได้ เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์สถานการณ์ของกิจการ ในขณะนี้ดูเหมือนว่าจะไม่เพียงพอสำหรับหน้าที่ของนักบัญชี ในสภาวะการณ์ปัจจุบันการที่นักบัญชีจะต้องมีหน้าที่ในอันที่จะเสริมให้องค์กร หรือกิจการมีความอยู่รอดในอนาคต จึงเป็นหน้าที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งด้วย มิใช่เพียงนักบัญชีเท่านั้นแต่หน้าที่ดังกล่าวจะต้องเป็นหน้าที่ของทุกคนโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารองค์กร หรือกิจการ ซึ่งหนึ่งในจำนวนนั้นจะต้องมีนักบัญชีอยู่ด้วย ดังนั้นผู้บริหารจึงควรที่จะมีศักยภาพในอันที่จะรวมทั้งสองสิ่งที่เข้าด้วยกัน กล่าวคือ การมีวิสัยทัศน์ที่ดีเพื่อความอยู่รอดขององค์กร และจัดทำแผนเชิงกลยุทธ์ในระยะสั้นให้สอดคล้องกับแผนงานระยะยาวนั้นจะต้องวางอย่างรอบคอบและใช้วิสัยทัศน์ที่ดีในการจัดทำ เพื่อที่จะได้ทราบว่าในอนาคตข้างหน้า 3-5 ปีถัดไป องค์กรหรือกิจการจะดำเนินกิจการอยู่ที่ใด หรือมีเป้าหมายอย่างไรบ้าง เมื่อแผนงานระยะยาวได้รับการย่อยให้เป็นกลยุทธ์ในระยะสั้นแล้ว นักบัญชี จะมีบทบาทในการเกื้อต่อความอยู่รอดขององค์กรหรือกิจการ

ในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันมากขึ้น สิ่งหนึ่งซึ่งหลายองค์กรจะต้องมีการปรับหรือเปลี่ยนแปลงองค์กรโดยเฉพาะเทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก ทั้งในแง่บวกและแง่ลบ ทุกองค์กรควรที่จะติดตามข่าวสารต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลด้านการบริหาร การตลาด คู่แข่งขัน รวมถึงข้อมูลทางการบัญชี เพราะถือเป็นงานที่สำคัญมากในทุกระดับขององค์กร ทั้งนี้เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจการลงทุน และการวางแผนในการบริหารงานขององค์กรได้ ปัจจุบันนักบัญชียุคใหม่จึงจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และมีการนำความรู้ความสามารถที่ได้จากการศึกษาหรือจากการพัฒนาอบรมมาประยุกต์ใช้กับองค์กรขององค์กร ตลอดจนเป็นสิ่งที่นักบัญชีไม่ควรมองข้ามเพราะในการจัดทำบัญชีขององค์กรจะต้องมีการนำหลักการบัญชี มาตรฐานการบัญชี และกฎหมายภาษีอากรที่เกี่ยวข้องมาปรับปรุงพัฒนาให้สอดคล้องกันจากสถานการณ์ดังกล่าว

กรุงเทพมหานครเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคกลางที่มีสถานประกอบการเป็นจำนวนมาก จากข้อมูลเบื้องต้นของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์มีสถานประกอบการที่มีการจดทะเบียนการค้าใหม่จำนวนมาก ดังนั้นจะเห็นได้ว่ากรุงเทพมหานครมีสถานประกอบการที่จำเป็นต้องจัดทำบัญชีเป็นจำนวนมาก ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับนักบัญชี หรือผู้ประกอบการวิชาชีพทางด้านบัญชีที่จะพัฒนาปรับปรุงตนเองต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ที่มีประเภทธุรกิจที่แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาถึงแนวทางคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการ
4. เพื่อศึกษาข้อมูลเป็นแนวทางในการเพิ่มศักยภาพของนักบัญชีที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการ

ความสำคัญของการศึกษา

1. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาถึงคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการต่อไปในอนาคต
2. เพื่อเป็นข้อสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรต่าง ๆ และบุคคลที่เกี่ยวข้องในการใช้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการ
3. เพื่อเป็นแนวทางในการคัดสรรบุคคลที่จะเข้ามาสมัครเป็นผู้ทำบัญชีในองค์กรต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการทำงานขององค์กรนั้น
4. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะในการทำงาน อีกทั้งเป็นแนวทางในการเพิ่มศักยภาพให้นักบัญชีที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการและเป็นที่ยอมรับในสังคม
5. สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนในสาขาวิชาการบัญชี หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับความพึงประสงค์ขององค์กรทางธุรกิจ

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการ ผู้ศึกษาได้ใช้กรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้ :-

1. จรรยาบรรณทางวิชาชีพของนักบัญชี
2. คุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี ตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 (ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า)
3. คุณลักษณะของนักบัญชี
4. ทักษะในวิชาชีพทางบัญชี

สมมติฐานการวิจัย

ผู้ประกอบการที่จดทะเบียนพาณิชย์ประเภทธุรกิจที่มีประเภทของสถานประกอบการต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรในกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้ประกอบการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจในการคัดเลือกบุคลากรทางบัญชีของสถานประกอบการที่จดทะเบียนพาณิชย์ใหม่ในปี 2551 ประมาณ 200 แห่ง¹ โดยแบ่งเป็นบริษัทจำกัด 170 แห่งและห้างหุ้นส่วนจำกัด 30 แห่ง
2. พื้นที่ที่จะศึกษา ได้แก่ กรุงเทพมหานคร
3. ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม 2552
4. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
  - 4.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ ประเภทของสถานประกอบการที่จดทะเบียนใหม่
  - 4.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการ
2. ทำให้ทราบถึงความแตกต่างของแนวความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของประกอบการ
3. ทำให้ทราบถึงแนวทางคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ตามความคิดของผู้ประกอบการ
4. ทำให้ทราบข้อมูลที่เป็นแนวทางในการเพิ่มศักยภาพให้แก่ นักบัญชี หรือผู้ที่สนใจเรียนทางด้านการศึกษาบัญชีเพื่อให้พัฒนาตนเองตามแนวความคิดเห็นของผู้ประกอบการ

¹ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, www.dbd.go.th/mainsite/fileadmin/statistic/2008/12/99_200812.htm

นิยามศัพท์

1. **นักบัญชี** หมายถึง ผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับการบันทึกรายการ หรือเหตุการณ์เกี่ยวกับการเงิน จัดหมวดหมู่รายการ สรุปผล และตีความหมายของผลที่ได้รับไว้ด้วย รายการที่นักบัญชีจะนำมาจดบันทึกจะต้องเป็นรายการที่เกี่ยวข้องกับการเงินเป็นรายการที่เกิดขึ้นแล้วจริงมีหลักฐานที่เชื่อถือได้แน่นอนและใช้เงินตราเป็นหน่วยในการจดบันทึก
2. **คุณลักษณะที่พึงประสงค์** หมายถึง ความสามารถในการสื่อสาร การแสวงหาความรู้ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีความรับผิดชอบ การกล้าแสดงออก มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการมีนิสัยรักการทำงาน
3. **ผู้ประกอบการ** หมายถึง เจ้าของ หรือ ผู้จัดการ ผู้บริหาร ซึ่งรับผิดชอบความเสี่ยงและผลประโยชน์ทั้งหมดของธุรกิจที่ประกอบอยู่ การดำเนินงานร้านขายปลีกจะประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับความพร้อมของผู้ประกอบการขายสินค้าและบริการนั้น ซึ่งในกิจการร้านค้าขนาดเล็ก คือ เจ้าของร้านนั่นเอง และถ้าเป็นกิจการขนาดใหญ่จะมีการตั้งผู้จัดการบริหารกิจการขายสินค้าและบริการ โดยมีการจ้างพนักงานขายมาเป็นผู้ขายสินค้าและบริการ
4. **ผู้บริหาร** หมายถึง ผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในการวินิจฉัยตัดสินใจในการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งขององค์กรธุรกิจ ในการบริหารงานจะต้องมีบุคคลเพียงหนึ่งคนทำหน้าที่เป็นหัวหน้าองค์กรที่เรียกว่า ผู้บริหาร บุคคลที่กล่าวนี้อาจจะเป็นผู้บริหารงานที่กระทำในองค์กรหรือในกิจการเป็นบุคคลผู้มีอำนาจสั่งการเพื่อการปฏิบัติตามในอันที่จะทำให้การดำเนินงานนั้น ๆ มีการปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
5. **ผู้มีอำนาจในการคัดเลือกบุคลากรทางบัญชี** หมายถึง ผู้ที่มีอำนาจหน้าที่รองลงมาจากผู้บริหารสามารถวินิจฉัยหรือตัดสินใจเกี่ยวกับการคัดเลือกบุคลากรทางบัญชีในองค์กรหรือกิจการนั้น ๆ ได้
6. **จรรยาบรรณ** หมายถึง หลักความประพฤติอันเหมาะสมแสดงถึงคุณธรรมและจริยธรรมในการประกอบอาชีพที่กลุ่มบุคคลแต่ละสาขาวิชาชีพประมวลขึ้นไว้เป็นหลักเพื่อให้

สมาชิกในสาขาวิชาชีพนั้น ๆ ยึดถือปฏิบัติเพื่อรักษาชื่อเสียงและส่งเสริมเกียรติคุณของสาขาวิชาชีพของตน

7. **วิชาชีพบัญชี** หมายถึง วิชาชีพในด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากรด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี ทั้งนี้ในภายหน้าหากเห็นว่ามีบริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านใดที่มีความสำคัญ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์อาจออกกฎกระทรวงกำหนดบริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านนั้น เพิ่มเติมขึ้นในค่านิยามวิชาชีพบัญชีก็ได้ เช่น การตรวจสอบภายใน เป็นต้น

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาคั้งนี้ผู้ศึกษาได้มีแนวความคิดเกี่ยวกับทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา และ บทความที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่องคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการ ดังนี้ :-

แนวคิด

ผู้ศึกษาได้ศึกษาถึงแนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณของผู้จัดบัญชี ซึ่งมีแนวคิดต่าง ๆ ดังนี้ :-

จรรยาบรรณ เป็นความประพฤติของผู้ประกอบการอาชีพการงานในแต่ละอาชีพ หรือ ผู้ประกอบวิชาชีพโดยเฉพาะ ซึ่งจะต้องประพฤติเพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง ของผู้ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพนั้น ๆ (สุชิน นະตาปา, 2541, หน้า 212)² ดังนั้น เมื่อกลุ่มงานอาชีพใด ต้องการให้มาตรฐานแห่งวิชาชีพ มีความน่าเชื่อถือศรัทธาจากชุมชนก็จะบัญญัติประมวล จรรยาบรรณไว้ มีการอบรมถ่ายทอดกันต่อ ๆ มาก หรือรักษามาตรฐานแห่งวิชาชีพด้วยการ กำหนดให้เข้ารับการศึกษอบรมโดยหลักจรรยาบรรณของทางสถาบันนั้น บัญญัติขึ้นต่างก็มี จุดประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมการมีศุลธรรมจรรยาต่อวิชาชีพ หลักจรรยาบรรณนั้น ถือว่ามีความจำเป็นและเหมาะสมต่อวิชาชีพบัญชี ทั้งนี้เพราะอาชีพดังกล่าวนี้ตั้งอยู่บนรากฐาน แห่งความไว้วางใจว่าสามารถจะสร้างความเชื่อมั่นต่อบการเงินของกิจการนั้น ๆ เพียงใด สำหรับ จรรยาบรรณของผู้ทำบัญชียังไม่มีเป็นกฎหมายลักษณะอักษร แต่จรรยาบรรณผู้สอบบัญชีที่ ประกาศเป็นกฎกระทรวง พ.ศ. 2534 ตามร่าง พรบ.วิชาชีพ มาตรา 45 กำหนดให้สภาวิชาชีพ บัญชีกำหนดจรรยาบรรณผู้ประกอบวิชาชีพซึ่งก็หมายความรวมทั้งผู้ทำบัญชี ผู้สอบบัญชีและ บัญชีอื่น ๆ (สิงห์คม วุฒิชชาติ, 2548, หน้า 3)³

² สุชิน นະตาปา.(2541).หลักการตลาด.กรุงเทพฯ:หจก.สำนักพิมพ์ ฟิสิกส์เซ็นเตอร์. หน้า 212

³ สิงห์คม วุฒิชชาติ.(2548).บทความทางวิชาการ เรื่อง จรรยาบรรณนักบัญชีสู่ผลกระทบทางเศรษฐกิจ. หน้า 3.

ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 กำหนดให้สภาวิชาชีพบัญชีจัดทำจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ขึ้นเป็นภาษาไทย และอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อกำหนดในเรื่องดังต่อไปนี้ :-

เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในวิชาชีพบัญชี

1. ความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity)

หลักการพื้นฐาน ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ซื่อตรงต่อวิชาชีพ ไม่คดโกง ไม่หลอกลวงปฏิบัติงานตรงตามความเป็นจริง

ข้อกำหนด

- 1.1 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานวิชาชีพด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
- 1.2 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานวิชาชีพอย่างตรงไปตรงมาโดยไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญของงานที่ตนให้บริการทางวิชาชีพ

2. ความเที่ยงธรรม (Objectivity)

หลักการพื้นฐาน ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงธรรม ตรงไปตรงมาปราศจากความลำเอียงและอคติคงไว้ซึ่งความเป็นกลางในการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติงาน

ข้อกำหนด

- 2.1 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องมีความยุติธรรม ซื่อตรงต่อวิชาชีพ และต้องไม่มีส่วนได้ส่วนเสียใด ๆ ของงานที่ตนให้บริการทางวิชาชีพ นอกจากค่าตอบแทนที่ได้รับจากการให้บริการทางวิชาชีพนั้น
- 2.2 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องใช้ดุลพินิจบนพื้นฐานของหลักฐานที่เชื่อถือได้ โดยปราศจากความมีอคติ ความลำเอียง
- 2.3 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องใช้ดุลพินิจอย่างเที่ยงธรรมโดยหลีกเลี่ยงความสัมพันธ์หรือสถานการณ์ใด ๆ ที่อาจทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

3. ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพและความระมัดระวังรอบคอบ

(Professional Competence and Due Care)

หลักการพื้นฐาน ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีพึงปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้ความสามารถและความชำนาญในวิชาชีพด้วยความมีสติใส่ใจ เพิ่มความสามารถ ความเพียรพยายาม และปฏิบัติด้วยความระมัดระวังรอบคอบเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพเพื่อปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และมั่นใจได้ว่าได้ให้บริการทางวิชาชีพที่อยู่บนพื้นฐานของกฎเกณฑ์ต่างๆ และมาตรฐานในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อกำหนด

3.1 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องใช้ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ วิธีปฏิบัติ กฎหมายที่เกี่ยวข้องความชำนาญและประสบการณ์ทางวิชาชีพด้วยความมีสติ ใส่ใจ เพิ่มความสามารถ และระมัดระวังรอบคอบ

3.2 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องให้บริการทางวิชาชีพ โดยมีความสามารถเพียงพอที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จได้

3.3 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องให้บริการทางวิชาชีพด้วยความมุ่งมั่น ซื่อสัตย์

3.4 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องศึกษาหาความรู้และความชำนาญทางวิชาชีพเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถให้ทันสมัยอยู่เสมอ

4. การรักษาความลับ (Confidentiality)

หลักการพื้นฐาน ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไม่พึงเปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับของกิจการที่ตนได้มาจากการให้บริการทางวิชาชีพ

ข้อกำหนด

4.1 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่เปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับของกิจการซึ่งตนได้มาในระหว่างการปฏิบัติงานโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ว่าจ้างเว้นแต่กรณีที่ต้องให้ข้อมูลในฐานะพยานตามกฎหมายเป็นหน้าที่หรือความรับผิดชอบตามกฎหมาย หรือโดยสิทธิในทางวิชาชีพ หรือโดยหน้าที่ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหรือมาตรฐานของวิชาชีพที่จะต้องเปิดเผย

4.2 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่นำความลับของกิจการที่ตนได้มาระหว่างที่ปฏิบัติงานไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือบุคคลที่สาม

5. การปฏิบัติตนเชิงผู้ประกอบวิชาชีพ (Professional Behavior)

หลักการพื้นฐาน ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีพึงประพฤติปฏิบัติตนในทางที่ถูกต้องที่ควรสำนึกในหน้าที่ และพึงปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบเพื่อรักษาชื่อเสียงแห่งวิชาชีพ และงดเว้นการกระทำที่จะนำมาสู่การเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

ข้อกำหนด

5.1 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องประพฤติปฏิบัติตนในทางที่ถูกต้องที่ควรสำนึกในหน้าที่และไม่ปฏิบัติตนในลักษณะที่ทำให้เกิดความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แก่วิชาชีพ

5.2 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่ยินยอมให้ผู้อื่นอ้างชื่อว่าเป็นผู้ปฏิบัติหรือควบคุมงานให้บริการทางวิชาชีพบัญชีโดยที่ตนเองมิได้เป็นผู้ปฏิบัติหรือควบคุมงานให้บริการอย่างแท้จริง

5.3 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการบริการของตนเกินความเป็นจริง ไม่โอ้อวดหรือเปรียบเทียบกับตนเองหรือสำนักงานที่ตนเองสังกัดอยู่กับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอื่น หรือสำนักงานที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอื่นสังกัดอยู่

6. ความโปร่งใส (Transparency)

หลักการพื้นฐาน ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีพึงปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส โดยไม่ปิดบังซ่อนเร้น บิดเบือน หรือเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน มีการกำกับดูแลที่ดีและสามารถตรวจสอบได้

ข้อกำหนด

6.1 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้

6.2 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องให้บุคคลที่เกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติวิชาชีพบัญชีสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องได้อย่างเพียงพอสะดวกตามที่จำเป็นและเหมาะสมแก่กรณี

7. ความเป็นอิสระ (Independence)

หลักการพื้นฐาน ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานด้วยความเป็นอิสระภายใต้กรอบวิชาชีพบัญชีเพื่อให้ผลงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเชื่อถือได้

ข้อกำหนด

7.1 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องใช้ดุลพินิจอย่างเป็นอิสระภายใต้กรอบวิชาชีพบัญชี

7.2 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่ปฏิบัติงานที่ตนขาดความเป็นอิสระภายใต้กรอบวิชาชีพบัญชี

8. มาตรฐานในการปฏิบัติงาน (Professional Standards)

หลักการพื้นฐาน ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพ โดยพึงวางแผนและควบคุมงานจนสามารถรวบรวมข้อมูลและหลักฐานให้เพียงพอในการปฏิบัติงาน

ข้อกำหนด

8.1 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องให้บริการทางวิชาชีพที่สอดคล้องกับมาตรฐานของวิชาชีพและมาตรฐานทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

8.2 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบและด้วยความชำนาญตามมาตรฐานของวิชาชีพและมาตรฐานทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

9. ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน (Accountability)

หลักการพื้นฐาน ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือและประโยชน์ต่อบุคคลต่าง ๆ ภายใต้กรอบวิชาชีพ จากผลการประกอบวิชาชีพบัญชี

ข้อกำหนด

9.1 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องมีความรับผิดชอบภายใต้กรอบวิชาชีพบัญชีต่อผู้รับบริการ ผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วนบุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

9.2 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือและประโยชน์ต่อบุคคลต่างๆ ภายใต้กรอบวิชาชีพ (www.nukbunchee.com/จรรยาบรรณผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี)⁴

⁴ www.nukbunchee.com/บัญชี/จรรยาบรรณผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี.

คุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้จัดทำบัญชี ตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 (ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า) ซึ่งประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 10 สิงหาคม 2544 เป็นต้นไป และผู้ทำบัญชีตามประกาศฉบับนี้ได้แก่บุคคลดังต่อไปนี้ :-

1. ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี สมุหบัญชี หัวหน้าแผนกบัญชี หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวกรณีที่เป็นพนักงานของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี
2. หัวหน้าสำนักงาน กรณีที่เป็นสำนักงานบริการรับทำบัญชีที่ มิได้จัดตั้งในรูปคณะบุคคล
3. ผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งรับผิดชอบในการให้บริการรับบัญชี กรณีที่เป็นสำนักงานบริการรับทำบัญชีที่จัดตั้งในรูปคณะบุคคล
4. กรรมการหรือผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งรับผิดชอบในการให้บริการรับทำบัญชีกรณีที่เป็นสำนักงานบริการรับทำบัญชีที่จดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคล
5. บุคคลธรรมดา กรณีที่เป็นผู้รับจ้างทำบัญชีอิสระ
6. ผู้ช่วยผู้ทำบัญชีตามที่ได้กำหนดใน ข้อ 7 (3)
7. บุคคลอื่นนอกจากที่ระบุดังกล่าว (1) (2) (3) (4) (5) และ (6) ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

ผู้ทำบัญชีต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ :-

- ข้อ 1 มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร
- ข้อ 2 มีความรู้ภาษาไทยเพียงพอที่จะทำบัญชีเป็นผู้ทำบัญชีได้
- ข้อ 3 ไม่เคยต้องโทษโดยคำพิพากษจนถึงที่สุดให้จำคุก เนื่องจากได้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี หรือกฎหมายว่าด้วยผู้สอบบัญชี หรือกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชี เว้นแต่พ้นระยะเวลาที่ถูกลงโทษมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี

ข้อ 4 มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้:-

- 4.1 ผู้ทำบัญชีของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและบริษัทจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยซึ่ง ณ วันปิดบัญชีในรอบปีบัญชีที่ผ่านมา มีทุนจดทะเบียนไม่เกินห้าล้านบาท มีสินทรัพย์รวมไม่เกินสามสิบล้านบาท และมีรายได้รวมไม่เกินสามสิบล้านบาท ต้องมีคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชีหรือเทียบเท่า จากสถาบันการศึกษาซึ่งทบวงมหาวิทยาลัย หรือคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) หรือกระทรวงศึกษาธิการเทียบว่าไม่ต่ำกว่าอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชี
- 4.2 ผู้ทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีดังต่อไปนี้ ต้องมีคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชีหรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาซึ่งทบวงมหาวิทยาลัย หรือคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) หรือกระทรวงศึกษาธิการเทียบว่าไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางบัญชี
  - 4.2.1 ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและบริษัทจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยซึ่ง ณ วันปิดบัญชีในรอบปีบัญชีที่ผ่านมา มีทุนจดทะเบียน หรือสินทรัพย์รวม หรือรายได้รวมรายการใดรายการหนึ่งเกินกว่าที่กำหนดไว้ใน (ก)
  - 4.2.2 บริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย
  - 4.2.3 นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย
  - 4.2.4 กิจกรรมร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร
  - 4.2.5 ผู้ประกอบธุรกิจธนาคาร เงินทุน หลักทรัพย์ เครดิต ฟองซิเอร์ประกันชีวิตประกันวินาศภัย
  - 4.2.6 ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน
- 4.3 ในกรณีที่เป็นการเริ่มทำบัญชีรอบปีบัญชีแรกของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีคุณสมบัติของผู้ทำบัญชีให้พิจารณาโดยใช้เกณฑ์ทุนจดทะเบียนตามที่กำหนดไว้ใน (4.1) และ (4.2) แล้วแต่กรณี

ข้อ 5 ในกรณีที่เป็นผู้จัดทำบัญชีของบุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียนซึ่ง รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี คุณวุฒิของผู้ทำบัญชีดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อ 4 (4.1) หรือ (4.2) โดยอนุโลม

ข้อ 6 ในกรณีที่ทุนจดทะเบียน สิ้นทรัพย์รวม หรือรายได้รวมของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ตามข้อ 4(4) (4.1) เปลี่ยนแปลงไปจนทำให้ผู้ทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีไม่มีคุณสมบัติของการเป็นผู้ทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีนั่นต่อไป ให้ผู้นั้นสามารถเป็นผู้ทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีดังกล่าวต่อไปได้เป็นเวลาสองปีนับแต่วันสิ้นรอบปีบัญชีที่มีการเปลี่ยนแปลง

ข้อ 7 ผู้ทำบัญชีต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชีดังต่อไปนี้:-

1. แจ้งรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการทำบัญชีตามแบบ ส.บช. 5 ที่แนบท้ายประกาศฉบับนี้ พร้อมด้วยหลักฐานตามที่ระบุไว้ในแบบ ส.บช. 5 ต่ออธิบดีภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับหรือนับแต่วันเริ่มทำบัญชีแล้วแต่กรณีเว้นแต่ผู้ทำบัญชีที่ระบุไว้ตามมาตรา 42 วรรคสอง ที่ได้ยื่นแบบ ส.บช. 5-ก ไว้แล้ว

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงรายการที่แจ้งไว้ตามวรรคหนึ่ง ผู้ทำบัญชีต้องแจ้งรายการเปลี่ยนแปลงนั้นโดยยื่นแบบ ส.บช.5 ต่ออธิบดีภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง

2. เข้ารับการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี อย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกรอบสามปี จากสถาบันวิชาชีพบัญชีบัญชีหรือสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานที่อธิบดีประกาศให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่อธิบดีประกาศกำหนดเงื่อนไขตามวรรคหนึ่งให้ปฏิบัติเมื่อพ้นกำหนดสามปีนับแต่วันที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ
3. ผู้ทำบัญชีที่รับทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีปีละเกินกว่าหนึ่งร้อยราย ต้องจัดให้มีผู้ช่วยผู้ทำบัญชีซึ่งมีคุณวุฒิเช่นเดียวกับผู้ทำบัญชีอย่างน้อยหนึ่งคนในทุก ๆ หนึ่งร้อยรายที่เกินหนึ่งร้อยรายแรกเศษของหนึ่งร้อยถ้าเกินกว่าห้าสิบให้นับเป็นหนึ่งร้อย

การนับจำนวนของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีตามวรรคหนึ่งมิให้รวมถึงผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่มีได้ทำการค้าขายหรือประกอบกิจการแล้ว หรือที่ยังไม่ได้เริ่มทำการค้าขายหรือประกอบกิจการ⁵

7 ปีก่อน หลังเกิดวิกฤตฟองสบู่ นักบัญชีเป็นบุคคลพวกแรกที่ถูกละทิ้งว่า กรณีเป็นผู้รู้ข้อมูลและสถานการณ์ความเป็นไปของกิจการแต่กลับมิได้ส่งสัญญาณเตือนภัยแก่เจ้าของหรือผู้บริหารกิจการ จนนำไปสู่วิกฤตปัญหาการดำเนินงานถึงขั้นล้มละลายในที่สุด ส่งผลลุกลามไปทั่วประเทศทำให้เกิดวิกฤตฟองสบู่ในปี พ.ศ. 2540 หลังจากนั้นหลายฝ่ายต่างร่วมกันกำหนดมาตรการป้องกันปัญหาคุณภาพนักวิชาชีพบัญชี โดยผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการบัญชีจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ตลอดจนสถาบันการศึกษาต่างร่วมกันพัฒนาและกำหนดมาตรฐานแห่งวิชาชีพบัญชี

มาตรการล่าสุดซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับวิชาชีพบัญชี (International Education Standards for Professional Accountants: IES) ที่ได้กล่าวไว้ในลำดับาก่อน คือ การสร้างโปรแกรมการพัฒนาและการเรียนรู้ต่อเนื่องเพื่อการพัฒนาความสามารถทางวิชาชีพ (Continuing Professional Development: A Program of Lifelong Learning and Continuing Development of Professional Competence) ทั้งนี้การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี จะช่วยให้นักบัญชีสามารถปรับตัวให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในโลกธุรกิจเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มต่อกิจการและต่อความเชื่อมั่นแก่สาธารณชนต่อข้อมูลในรายงานทางการเงิน

การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี สามารถจำแนกได้ 3 แนวทาง คือ

1. แนวทางการมุ่งเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการพัฒนาความรู้ของผู้ประกอบวิชาชีพ (Input-Based Approaches) วิธีการก็คือ นักบัญชีต้องเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ

2. แนวทางการมุ่งเน้นการทดสอบความรู้ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพว่ามีความรู้เพียงพอในการประกอบวิชาชีพ (Output-Based Approaches) โดยนำส่งหลักฐานการ

⁵ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543, กรุงเทพมหานคร. www.dbd.go.th/งานบัญชี.

ทดสอบการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพจากหน่วยงานที่ได้รับการรับรองและเชื่อถือได้ เพื่อส่งให้กับหน่วยงานควบคุมดูแลกำกับวิชาชีพ

3. แนวทางการผสมผสานระหว่างแนวทางที่ 1 และ 2 (Combination – Based Approaches) วิธีการก็คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และมีการทดสอบความรู้ของผู้ประกอบวิชาชีพควบคู่กันไป

สำหรับประเทศไทยก็ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพัฒนานักบัญชีอย่างเป็นทางการซึ่งล่าสุดกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้ออกประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ซึ่งได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2547 ซึ่งมีผลบังคับสำหรับผู้ทำบัญชี ตั้งแต่ วันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2547 เป็นต้นไป จากบทความ จึงขอสรุปรายละเอียด จากประกาศฯ ดังกล่าว ซึ่งเป็นสิ่งที่นักบัญชีทุกคนต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย ดังนี้ :-

- 3.1 ผู้ทำบัญชีต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพในรอบ 3 ปี โดยในแต่ละรอบต้องมีจำนวนชั่วโมงไม่น้อยกว่า 27 ชั่วโมง และต้องเป็นกิจกรรมที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมง ทั้งนี้ ในแต่ละปี ผู้ทำบัญชีจะต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง
- 3.2 การนับจำนวนชั่วโมงในรอบระยะเวลา 3 ปี ให้นับตามปีปฏิทิน โดยเริ่มนับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2548 เป็นต้นไป (ในกรณีที่ผู้ทำบัญชีแจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีต่ออธิบดี หลังวันที่ 1 ม.ค. 48 ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. ของปีถัดจากปีที่ผู้ทำบัญชีแจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีเป็นต้นไป)

กรณีผู้ทำบัญชีได้เข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ นับแต่วันที่ประกาศฉบับนี้ มีผลใช้บังคับ หรือตั้งแต่วันที่แจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีต่ออธิบดีแล้วแต่กรณีให้นำชั่วโมงที่เข้ารับการพัฒนาไปนับรวมกับชั่วโมงในรอบระยะเวลาแรกได้ การเข้าร่วมกิจกรรมดังต่อไปนี้ให้ถือเป็น การเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี คือ

1. การเข้าร่วมการอบรม หรือสัมมนา ในหลักสูตร หรือเรื่องที่อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าให้ความเห็นชอบ โดยอาจเป็นการจัดจากหน่วยงานดังนี้ ก. สถาบันการศึกษาของรัฐ หรือสถาบันการศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันการศึกษาเอกชน ซึ่งมีการสอนไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชี หรือเทียบเท่า ข. สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ค. หอการค้าไทย ง. สถาบันวิชาชีพบัญชีหรือสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานอื่น ซึ่งอธิบดีให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ ให้นับจำนวนชั่วโมงได้ตามระยะเวลาที่เข้าร่วมการอบรมหรือสัมมนา

2. การเป็นวิทยากร ผู้บรรยาย ผู้ดำเนินการสัมมนา ให้นับจำนวนชั่วโมงได้ตามเท่าของระยะ เวลาการเป็นวิทยากร ผู้บรรยาย ผู้ดำเนินการสัมมนา

3. การเป็นอาจารย์ในสถาบันการศึกษาของรัฐ หรือสถาบันการศึกษาของเอกชน ตามกฎหมายว่า ด้วยสถาบันการศึกษาเอกชน ซึ่งมีการสอนไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชีหรือเทียบเท่า ไม่ว่าจะ เป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ให้นับจำนวนชั่วโมงได้วิชาละ 9 ชั่วโมง และในแต่ละรอบสามปี ให้นับจำนวนชั่วโมงได้ไม่เกิน 18 ชั่วโมง ไม่ว่าจะทำการสอนเกินกว่าสองวิชาหรือไม่ก็ตาม

4. การสำเร็จการศึกษาในคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี ให้นับจำนวนชั่วโมงได้ ตามปีที่สำเร็จการศึกษา ดังนี้ :-

4.1 กรณีสำเร็จการศึกษาในระดับที่สูงกว่าคุณวุฒิเดิม ถ้าเป็นคุณวุฒิทางการบัญชี ให้นับจำนวนชั่วโมงได้ 27 ชั่วโมง ถ้าเป็นคุณวุฒิด้านอื่น เช่น การเงิน บริหารธุรกิจ พาณิชยศาสตร์ การภาษีอากร หรือด้านอื่นที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี ให้นับจำนวนชั่วโมงได้ 18 ชั่วโมง

4.2 กรณีสำเร็จการศึกษาในระดับที่ไม่สูงกว่าคุณวุฒิเดิม ให้นับจำนวนชั่วโมงได้ 9 ชั่วโมง

5. การผ่านการศึกษาเฉพาะรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี จากสถาบันการศึกษาของรัฐ หรือ สถาบันการศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันการศึกษา

เอกชน ซึ่งมีการสอนไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชีหรือเทียบเท่า ให้นับจำนวนชั่วโมงได้วิชาละ 6 ชั่วโมง

6. กิจกรรมอื่น นอกจากที่ระบุตาม ข้อ 1 – 5 ให้ปฏิบัติตามที่อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าประกาศกำหนด สำหรับรายละเอียดเนื้อหาที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี มีดังนี้ :-

6.1 การบัญชี

6.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี ได้แก่

6.2.1 กฎหมายว่าด้วยการบัญชี

6.2.2 กฎหมายว่าด้วยการสอบบัญชี

6.2.3 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ว่าด้วยหุ้นส่วนและบริษัท)

6.2.4 กฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชน จำกัด

6.2.5 กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์

6.2.6 กฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์

6.2.7 กฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิตและประกันวินาศภัย

6.2.8 กฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์

6.2.9 กฎหมายอื่นนอกจากที่ระบุข้างต้นที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี

6.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการภาษีอากร

6.4 เทคโนโลยีสารสนเทศ เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี 5. เรื่องอื่น ๆ นอกจากที่ระบุตามข้อ 1 – 4 ตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

การแจ้งรายละเอียดการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ต้องทำตามแบบ ส.บช.7 ที่แนบท้ายประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้าฯ ลงวันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2547 โดยต้องยื่นต่ออธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าภายใน 60 วัน นับแต่วันสิ้นปีปฏิทินของทุกปี จะเห็นได้ว่า

ประเทศไทย ได้เตรียมพร้อมต่อการกำหนดแนวทางการพัฒนานักบัญชีให้เป็นผู้มีความรู้ต่อเนื่อง เพื่อก้าวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกธุรกิจซึ่งนักบัญชีเป็นบุคคลที่จำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลเสนอข้อคิดเพื่อเป็นผู้ช่วยที่ดีของผู้บริหารรวมทั้งมีหน้าที่ในการจัดทำรายงานตามกำหนดของกฎหมายให้ถูกต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีไทยที่มีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีสากล ทั้งนี้ หน่วยงานที่ส่งพนักงานบัญชีเข้าร่วมอบรมสัมมนา กับนิติบุคคล ตั้งแต่ 1 พ.ย. 45 เป็นต้นไป สามารถนำค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้สำหรับการเข้ารับการอบรมของพนักงาน ไปหักเป็นค่าใช้จ่ายได้อีก 1.5 เท่า เช่น จ่ายค่าอบรมสัมมนาไป 2,000 บาท กิจการสามารถหักค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนได้ 2,000 บาท และตอนปลายปี สามารถนำค่าใช้จ่ายไปปรับปรุงเพื่อเสียภาษีได้เป็น 3,000 บาท หลังจากนั้นเป็นต้นไป ก็หวังว่า นักวิชาชีพบัญชีจะได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา เพื่อสอดคล้องกับการเป็นสังคมแห่งความรู้ (Knowledge Based Society) หรือการศึกษาแบบต่อเนื่อง ซึ่งเชื่อว่า คนเราสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา อันเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาประเทศให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกที่นับวันมีแต่ความซับซ้อนยิ่งขึ้น⁶

บทบาทของนักบัญชีกับสภาพแวดล้อมของสังคมที่เปลี่ยนไป มีดังนี้ :-

อาจจะแยกนักบัญชีออกเป็น 2 กลุ่ม คือ นักบัญชีในฐานะผู้บริหารขององค์กร และนักบัญชีในฐานะของผู้ประกอบการวิชาชีพสอบบัญชี

1. ในฐานะของผู้บริหารขององค์กร

จากสภาพแวดล้อมของการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนไป ธุรกิจจำเป็นต้องปรับโครงสร้างขององค์กรให้มีลักษณะการบริหารงานที่พึ่งพาระบบสารสนเทศมากขึ้น ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการในองค์กรที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ จะต้องมีวิธีการตรวจสอบความถูกต้องมีความรู้ก้าวหน้าทันเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี ซึ่งประมวลผลโดยคอมพิวเตอร์ ดังนั้นนักบัญชีจะต้องมีความรู้ความก้าวหน้าทันเทคโนโลยีอยู่ตลอดเวลา เพื่อจะได้นำมาประยุกต์ใช้ให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงทางด้านการดำเนินธุรกิจ ในขณะเดียวกันก็พัฒนาตนเองมาเป็นผู้จัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการให้กับผู้บริหารในลักษณะต่าง ๆ เช่น อาจจะจัดทำระบบสนับสนุนการตัดสินใจ (Decision Support System) ให้กับผู้บริหารและสามารถที่จะเลือกซื้อหรือมีส่วนร่วมใน

⁶ รัตนา วงศ์ศรีมีเดือน, บทความนักวิชาชีพบัญชีกับการพัฒนาตนเอง,

การพัฒนาโปรแกรมทางด้านบัญชีที่สามารถตอบสนองความต้องการขององค์กรได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะทำให้เกิดการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพในภาวะการแข่งขันที่รุนแรง

2. ในฐานะผู้ประกอบการวิชาชีพสอบบัญชี

ในกรณีของผู้สอบบัญชีภายในปัจจุบันผู้สอบบัญชีภายในจะต้องมีความรู้ที่จะก้าวทันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพื่อจะได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรการควบคุมและรักษาความปลอดภัยของระบบสารสนเทศขององค์กรทั้งนี้เพื่อให้เกิดความแน่ใจได้ว่าสารสนเทศที่ออกมาจากระบบดังกล่าวนั้นถูกต้องและเชื่อถือได้

อย่างไรก็ดีผู้สอบบัญชีภายนอกก็จะต้องมีความรู้เช่นเดียวกันจะต้องรอบรู้ในเรื่องของรูปแบบของธุรกิจที่ปรับเปลี่ยนไป เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพื่อจะได้ทราบถึงวิธีการดำเนินธุรกิจของกิจการผู้รับตรวจหรือกิจการนั้น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ตรวจทำให้สามารถกำหนดแผนการตรวจสอบได้อย่างเหมาะสม นอกจากนั้นความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศก็เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้เช่นเดียวกัน ผู้สอบบัญชีที่รับงานตรวจสอบกิจการที่ใช้ระบบคอมพิวเตอร์ประมวลผลข้อมูลทางบัญชี จำเป็นจะต้องมีความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์อย่างเพียงพอที่จะสามารถสอบทานการควบคุมภายในของระบบคอมพิวเตอร์และตรวจสอบระบบดังกล่าวได้⁷

นักบัญชีในยุคก่อนมักกำหนดบทบาทหน้าที่ของตนเองเอาไว้ที่การวางระบบบัญชีการเงินการบันทึกรายการบัญชี และการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดแล้วส่งข้อมูลบัญชีการเงินเหล่านี้ให้กับผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชนเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป แต่เนื่องจากปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจได้มีการเปลี่ยนแปลงไปมาก การค้า การลงทุนและการส่งออกมิได้จำกัดอยู่แต่เพียงในประเทศเท่านั้น แต่ได้มีการขยายตัวออกไปยังต่างประเทศในลักษณะที่ไร้พรมแดน (globalization) ทำให้มีการร่วมลงทุนและทำธุรกิจมากยิ่งขึ้น ดังนั้น นักบัญชีในยุคใหม่จึงต้องเปลี่ยนแปลงบุคลิกลักษณะจากการมองเฉพาะงานฝ่ายบัญชี การจัดทำรายงานระบบเดิม และการแยกตัวออกจากฝ่ายอื่นๆ มาเป็นลักษณะของ Chief Financial Officer (CFO) ซึ่งเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบทางการบัญชีและการเงิน ให้ความสำคัญในการให้บริการต่อลูกค้า โดยมีการปรับแนวคิดและระบบการทำงานเพื่อสนับสนุนบทบาทของเป็นที่ปรึกษาทางธุรกิจเน้นการพัฒนาความรู้ด้านการเงิน การใช้

⁷ สุวรรณ หวังเจริญเดช, นักบัญชีในบทบาทของ ซีเอฟโอ, [http://www.nu.ac.th/nu_journal/pdf/journal/12\(2\)51-56.pdf](http://www.nu.ac.th/nu_journal/pdf/journal/12(2)51-56.pdf)

เทคโนโลยีสารสนเทศ (information technology) การวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน (financial information) และข้อมูลอื่นๆ เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ สามารถเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กรและตนเองได้ในที่สุด

บทบาทและหน้าที่โดยทั่วไปของ ซีเอฟโอ Chief Financial Officer (CFO) คือผู้ที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบสูงสุดด้านบัญชีและการเงินของธุรกิจโดยจะครอบคลุมถึงงานสำคัญด้านต่างๆ อีกดังนี้ :-

- Financial Accounting เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการข้อมูล การรายงานทางการเงิน และการจัดทำบัญชีการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป Generally Accepted Accounting Principles (GAAP)

- Fund Management เป็นการบริหารเงินสดและเงินทุนหมุนเวียน ตลอดจนการจัดหาและจัดสรรเงินทุนของธุรกิจ

- Taxation จัดการและวางแผนด้านภาษีอากรอย่างชาญฉลาด

- Management Accounting เป็นการจัดการและบริหารระบบข้อมูลที่ได้ให้เกิดประโยชน์เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจของผู้บริหารในการวิเคราะห์ประเมินและติดตามโครงการ

- Control เป็นการควบคุมความเสี่ยงทางการเงินและการบัญชี ตลอดจนสินทรัพย์ต่างๆ ของกิจการไม่ให้เกิดการสูญเสียดังนี้ การทำงานของ ซีเอฟโอต้องสนองความต้องการของทั้งผู้บริหาร ผู้ร่วมงานในฝ่ายอื่นรวมทั้งผู้ถือหุ้น เนื่องจากถือเป็นตัวแทนที่ได้รับมอบหมายให้เข้ามาบริหารงานในบริษัท จึงต้องกระทำการเพื่อประโยชน์ของกลุ่มบุคคลดังกล่าวเป็นหลัก ซึ่งถือเป็นการสร้างความเติบโตที่ยั่งยืน (sustainable growth) ให้กับบริษัทต่อไป

ในปัจจุบัน ซีเอฟโอจะยังมีบทบาทและความรับผิดชอบที่กว้างขวางมีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กรมากขึ้นเพราะมักจะได้รับแต่งตั้งให้เป็นหนึ่งในคณะกรรมการบริหารของบริษัทอยู่เสมอโดยเป็นผู้ทำหน้าที่รายงานข้อมูลทางการเงินที่สำคัญที่อาจเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาต่อผู้บริหารระดับสูงเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจทางธุรกิจ ในขณะที่ซีเอฟโอ ยังทำหน้าที่เสมือนหนึ่งเป็น Chief Marketing Officer ในการขายความน่าเชื่อถือของบริษัทให้กับผู้ถือหุ้นด้วย (สิงห์ ตันทัตสวัสดิ์, 2543)⁸ ในแง่ของความมั่นคงทางการเงิน ความสามารถในการบริหารธุรกิจในสภาวะแวดล้อมต่างๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อ

⁸ สิงห์ ตันทัตสวัสดิ์. (2543). มูลค่าเพิ่มของนักบัญชียุค 2000. ใน สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, เส้นทางใหม่สู่วิชาชีพปี 2000 , หน้า 197-206.

ประกอบการของบริษัท ดังนั้นจึงทำให้นักบัญชีในบทบาทของ ซีเอฟโอ จะต้องเปลี่ยนแปลง บุคลิกลักษณะจากการมองเฉพาะงานฝ่ายบัญชีเป็นลักษณะการบริหารเชิงกลยุทธ์ในส่วนของ การเงินขององค์กรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในภาวะแวดล้อมที่ได้เปลี่ยนแปลงไปดังนี้ :-

1. กำหนดแผนกลยุทธ์ (strategic plan) เพื่อสร้างรายได้เปรียบในเชิงแข่งขันของ ธุรกิจ ประกอบด้วย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และแผนโดยมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกองค์กรพิจารณาถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค รวมทั้งมีการควบคุมอย่าง รอบคอบซึ่งในปัจจุบันและอนาคตอาจมีการควบคุมเชิงคุณภาพกำหนดลงในแผนกลยุทธ์ เช่น การวัดคุณภาพ การวัดความพอใจของลูกค้าและมูลค่าเพิ่ม เป็นต้น

2. การพยากรณ์ทางการเงินและงบประมาณ (financial forecast and budget) ใน องค์กรส่วนใหญ่จะมีการคาดคะเนทางการเงินและวางแผนการจัดทำงบประมาณเพื่อให้ สอดคล้องกับทิศทางของบริษัทเกี่ยวกับยอดขายและรายได้ โดยใช้งบประมาณเป็นตัวควบคุมการ บริหารในการตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน

3. ระบบข้อมูลทางการบริหาร (Management Information System : MIS) เป็น ระบบข้อมูลที่มีการจัดทำรายงานทางสถิติ ประกอบด้วยข้อมูลเชิงสถิติ เช่น อัตราหนี้ที่ค้างชำระ อัตราส่วนร้อยละของยอดขายที่เพิ่มขึ้นทั้งนี้เพื่อให้กระบวนการบริหารจัดการภายในองค์กรให้เกิด ประสิทธิภาพ อนึ่งนักบัญชีในบทบาทของ ซีเอฟโอ ที่มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จะ เป็นตัวเชื่อมกับบุคลากรของฝ่ายงานต่าง ๆ ในองค์กร ได้อย่างดี สามารถมีฐานข้อมูลในส่วนอื่นๆ ในการตอบสนองการบริหารงานในยุคที่ไร้พรมแดนได้เป็นอย่างดีทำให้เกิดการบริหารงานอย่างมี ประสิทธิภาพ ภายใต้สภาวะการณ์ที่มีการแข่งขัน

4. การบริหารแบบเปิดเผย (open-book management) ในปัจจุบันกิจการส่วนใหญ่ มักมีการสร้างทีมงานแบบใหม่ๆ มีการแบ่งปันข้อมูลระหว่างกันเพื่อรองรับการเติบโตของธุรกิจ ทำให้การบริหารแบบเปิดเผยสามารถกระตุ้นให้พนักงานเข้าสู่วงจรควบคุมทางการเงินและความ รับผิดชอบโดยตรงที่จะมีส่วนร่วมและยอมรับมุ่งมั่นผูกพันต่อเป้าหมายขององค์กรร่วมกัน

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงบทบาทของนักบัญชี มีคำกล่าวแนะนำ ไว้ในหนังสือเรื่อง "In Search of Excellence" ไว้ว่า ผู้บริหารควรเดินไปรอบๆมากกว่าการนั่งคอย

งาน (Sheridan, 2002) หมายความว่า สิ่งต่างๆ ภายนอกกิจการโดยรอบตัวเรานั้น ประกอบไปด้วยสภาวะการเปลี่ยนแปลงของตลาด เทคโนโลยีของการจัดจำหน่ายและมูลค่าเพิ่มการให้บริการ ซึ่งกำลังเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การนั่งรอคอยรายงานอยู่กับที่อาจไม่ทันเวลา จำเป็นต้องออกไปสำรวจภายนอก อาจทำให้เราได้เห็นคำตอบและบทสรุปที่ดีได้ การเป็นนักบัญชีที่ดีก็เช่นเดียวกันจำเป็นต้องศึกษาปัจจัยภายนอกต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีทัศน์ของนักบัญชี บทบาทในการปฏิบัติงานตลอดจนการปรับแนวคิดต่างๆ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในสภาวะแวดล้อมที่เกิดขึ้น ซึ่งปัจจัยต่างๆ ที่เป็นแรงผลักดันนั้นมี 5 ประการ ดังนี้ :-

1. ความเป็นโลกาภิวัตน์ (globalization) แนวโน้มระบบเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เนื่องจากความสัมพันธ์ทางการค้าเสรีของแต่ละกลุ่มมีเพิ่มมากขึ้นเป็นการเข้าสู่ยุคระบบการค้าแบบอิเล็กทรอนิกส์ (electronic commerce) ต้นทุนการผลิตลดลง กระบวนการผลิตมีการขยายตัวมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้การตลาดสมัยใหม่มีแนวโน้มเป็นหนึ่งเดียวกัน นักบัญชีจึงได้หันมาให้การสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวโดยการปรับตัวให้เข้ากับภาษาวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และสถานที่ต่าง ๆ ที่มีการเปิดเสรีทางการค้าและการเงินทำให้ธุรกิจระหว่างชาติเข้ามาควมรวมหรือซื้อกิจการ นับได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อวิชาชีพการบัญชีเป็นอย่างมาก เนื่องจากผลของการเปิดเสรีดังกล่าว ได้ทำให้เกิดกิจกรรมทางการเงินในรูปแบบใหม่ ๆ ที่มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาซึ่งการบัญชีจะต้องกำหนดวิธีการปฏิบัติในแต่ละกรณีให้ทันกับการปรับเปลี่ยนที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการรับรู้รายการรายได้และค่าใช้จ่ายให้ถูกต้องและเหมาะสมรวมถึงการบันทึกรายการบัญชีที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชี

2. อำนาจของนักลงทุน (power of investors) นักลงทุนในยุคปัจจุบันและอนาคต อาจมีแนวโน้มในการเรียกร้องผลประโยชน์มากขึ้น เพราะเป็นผู้ที่มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินของบริษัทได้อย่างเชี่ยวชาญ ทั้งนี้เนื่องจากการสื่อสารด้านข้อมูลและการเผยแพร่ความรู้ด้านการวิเคราะห์การเงินจากสื่อต่าง ๆ มีมากขึ้นนักวิเคราะห์จะวิเคราะห์งบการเงินโดยใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์งบกระแสเงินสด การวิเคราะห์มูลค่าของกิจการและการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบกับกิจการที่มีลักษณะคล้ายกันตลอดจนการประยุกต์งานทางด้านบัญชีให้ทันสมัยจึงทำให้นักบัญชีต้องหันมาพิจารณาการประเมินมูลค่ากิจการและการนำเสนอข้อมูลที่นักลงทุนเรียกร้องขึ้นมาเพื่อให้รองรับกับรูปแบบของการลงทุน การผสมผสาน การ

นำเสนอรายงานต่อผู้บริหาร ภายในและการรายงานการเงินต่อบุคคลภายนอกจะต้องมีความสมดุลในรูปแบบ และเนื้อหาของการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินให้มากขึ้นถูกต้อง และเชื่อถือได้

3. **ท่าทีของผู้บริหาร (changing style of management)** ท่าทีและบุคลิกภาพของผู้บริหารเปลี่ยนไปจากเดิม จากการบริหารงานเป็นลำดับขั้นเป็นการบริหารงานแบบปรึกษาหารือสามารถเปลี่ยนกลยุทธ์ได้เร็วจนคาดการณ์ไม่ได้ แต่ให้ผลดีต่อการตัดสินใจและดำเนินการได้อย่างฉับไวและแม่นยำ นักบัญชีก็ต้องเปลี่ยนท่าทีจากความไม่ยืดหยุ่น มองเฉพาะหลักเกณฑ์เพียงด้านเดียวและจัดทำข้อมูลล่าช้า มาเป็นนักบัญชีที่กระฉับกระเฉง ทันสมัย พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง บางครั้งการใช้ข้อมูลในอดีตเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอจะต้องใช้การประมาณการอย่างมีหลักเกณฑ์ประกอบเพื่อการรายงานให้ผู้บริหารทราบให้ทันต่อการตัดสินใจ ดังนั้นนักบัญชีจะต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้จัดทำข้อมูลเป็นการให้ความเห็นและเป็นที่ปรึกษาผู้บริหารทุกหน่วยงานไปพร้อมกัน

4. **เทคโนโลยีสารสนเทศ (information technology)** ความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสารสนเทศ มีผลต่อการจัดการและการใช้ข้อมูลทางการบัญชี คอมพิวเตอร์สามารถเพิ่มสมรรถภาพในการประมวลผลข้อมูลที่มีจำนวนมากได้อย่างรวดเร็วขึ้น ทำให้นักบัญชีสามารถรวบรวมข้อมูลเพื่อบันทึกจัดประเภทการที่จะจัดทำรายงานทางการเงินได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น สามารถป้อนบัญชีได้ทุกเวลาที่ต้องการ อนึ่ง การมีเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (internet) ทำให้นักลงทุนเข้าถึงข้อมูลของธุรกิจได้หลายช่องทาง โดยการมองข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ (web site) และอินทราเน็ต (intranet) ซึ่งเป็นเครือข่ายข้อมูลติดต่อภายในกิจการ ดังนั้น การเพิ่มสมรรถนะของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศจะเป็นการเพิ่มโอกาสสำหรับนักบัญชีในการให้บริการเป็นที่ปรึกษาทางการเงินได้มากขึ้น จากเดิมที่เป็นเพียงผู้รวบรวมและรายงานข้อมูลทางการบัญชีเท่านั้น

5. **ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (responsibility for social and environment)** ในระบบเศรษฐกิจและสังคมยุคใหม่ ต้นทุนแรงงานจะมีความสำคัญน้อยลง เน้นการใช้เครื่องจักรมากขึ้น ต้นทุนที่เกี่ยวกับการใช้เครื่องจักรจะมีบทบาทมากขึ้น ทำให้ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมเพิ่มความไม่แน่นอนต่อการวัดมูลค่าภาวะหนี้สินของกิจการ ดังนั้นนักบัญชีจำเป็นต้องเปิดเผยให้ผู้ใช้งบการเงินทราบถึงความสำคัญของข้อมูลทางการบัญชีที่

แสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมจึงทำให้องค์กรต้องหันมาสนใจความคิดเห็นของมวลชนมากขึ้นเกี่ยวกับต้นทุนทางสังคม⁹

ทักษะของซีเอฟโอ ในปัจจุบันสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งจาก โลกาภิวัตน์ ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี และปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อให้องค์กร จำเป็นต้องปรับโครงสร้างวิธีการบริหารงาน และแนวคิดการจัดการข้อมูลด้านบัญชีและการเงิน จากดั้งเดิมที่เน้นการควบคุมอาจไม่เพียงพอที่จะทำให้อยู่รอดได้ในโลกธุรกิจปัจจุบัน ดังนั้น บทบาทของ ซีเอฟโอ ในปัจจุบัน ก็ต้องเปลี่ยนแปลงไปมากพอๆ กับสภาพแวดล้อมขององค์กรที่เปลี่ยนแปลงไป เพราะปัจจุบันเราอยู่ในโลกธุรกิจที่มีข้อมูลข่าวสารเป็น competitive advantage ที่สำคัญธุรกิจที่จะประสบความสำเร็จในอนาคตต้องมีระบบข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเชื่อถือได้ มีการบริหารงานที่มีคุณภาพ ทีมงานมีทักษะและประสบการณ์สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและต่อเนื่องได้ (สุชาติ กิระนันท์, 2543)¹⁰ ดังนั้นหน่วยงานภาคเอกชน และภาครัฐต่างก็ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้เช่นกันจึงมีการปรับเปลี่ยนหรือโยกย้ายงานของ ซีเอฟโอ โดยริเริ่มนำแนวคิดการปฏิบัติงานสมัยใหม่มาปรับใช้ภายในองค์กรมากขึ้น โดยการสนับสนุนให้ทำงานในตำแหน่งของ ผู้บริหารระดับสูงในฐานะผู้ร่วมทีมงาน (team player) หรือเป็น หุ้นส่วนทางธุรกิจ (business partner) เพื่อให้เป็นคนสำคัญในการควบคุมทรัพยากรทางการเงินของธุรกิจให้มั่นคงต่อไป

คุณลักษณะที่ดีของ ซีเอฟโอ

ซีเอฟโอ ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเป็นผู้นำที่ ดีรู้จักการวางแผนกลยุทธ์ทางธุรกิจ เรียนรู้และเข้าใจในงานด้านต่างๆ ขององค์กรเป็นอย่างดี ซึ่ง ถือเป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่ทำให้องค์กรอยู่รอดได้ในปัจจุบัน ซึ่งในอนาคต ซีเอฟโอ ที่ดีควรมี การขวนขวายในการศึกษาความรู้ที่กว้างขวางขึ้นไม่จำกัดอยู่เฉพาะด้านบัญชีเท่านั้น จะต้อง เรียนรู้ทักษะด้านการจัดการ ด้านการเงินมากขึ้นในขณะที่ความรู้ทางด้านบัญชีเริ่มมีบทบาทลดลง แต่สิ่งหนึ่งที่ ซีเอฟโอ ไม่ควรละเลยไม่ว่าองค์กร หรือสภาพแวดล้อมธุรกิจจะมีแนวโน้ม เปลี่ยนแปลงไปอย่างไรก็ควรรักษาจรรยาบรรณในวิชาชีพของตนให้ถูกต้องน่าเชื่อถือโดย

⁹ สุวรรณ หวังเจริญเดช, บทความนักบัญชีในบทบาทของ ซีเอฟโอ, [http://www.nu.ac.th/nu_journal/pdf/journal/12\(2\)51-56.pdf](http://www.nu.ac.th/nu_journal/pdf/journal/12(2)51-56.pdf)

¹⁰ สุชาติ กิระนันท์. (2543). โลกธุรกิจในยุค 2000. ใน สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, เส้นทางใหม่สู่ วิชาชีพบัญชีปี 2000 , หน้า 155-163.

บริหารงานอยู่บนสภาพแวดล้อมที่มีจริยธรรมต่อลูกค้าและประชาชน ดังนั้น ซีเอฟโอ ที่ดีควรมีคุณลักษณะที่สำคัญ พอสรุปได้ดังนี้ :-

1. มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ประสบการณ์สูง
2. มีความเป็นผู้นำและมีมนุษยสัมพันธ์เป็นเยี่ยม
3. ยึดมั่นในเป้าหมายขององค์กรเป็นหลัก
4. ยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร
5. มีความรอบรู้ ความเข้าใจในงานด้านอื่นๆ ขององค์กร
6. มีจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ

หน้าที่และความรับผิดชอบของ ซีเอฟโอ

เป้าหมายในการทำงานของ ซีเอฟโอ ค่อนข้างกว้างขวางและมีขอบเขตความรับผิดชอบหลายประการไม่ว่าจะเป็นการลดต้นทุนต่ำสุด (minimize costs) การเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการผลิต การใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และที่สำคัญที่สุด คือ การบริหารทรัพยากรทั้งหมดของบริษัทให้เกิดผลตอบแทนคุ้มค่าที่สุดเพื่อความเจริญเติบโตของธุรกิจ จึงสามารถกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของซีเอฟโอ ได้ดังนี้ :-

1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์ของธุรกิจ โดยทั่วไปคณะกรรมการบริหารของบริษัทตลอดจนผู้บริหารระดับสูงในฝ่ายอื่นๆ ต้องใช้เวลาร่วมกันในการวางแผนกลยุทธ์สำคัญด้านต่างๆ เช่น การปรับโครงสร้างองค์กรธุรกิจใหม่ (business restructuring) เพื่อลดต้นทุนการวางแผนธุรกิจให้บรรลุผลสำเร็จตามที่นโยบายกำหนด การซื้อกิจการอื่น (merger and acquisition) และการร่วมทุน (joint ventures) เป็นต้น ดังนั้น ซีเอฟโอ มักจะได้รับมอบหมายให้เข้ามาร่วมบริหารงานในบริษัทด้วย เพื่อให้้องค์กรมีกระบวนการบริหารที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นและแน่นอนย่อมส่งผลทำให้กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีและการควบคุมทางการเงินอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ในฐานะ CFO จึงจำเป็นต้องเข้าใจในธุรกิจและกระบวนการในการวางแผนกลยุทธ์ให้ดีที่สุด

2. สร้างผลประโยชน์สูงสุดให้กับผู้ถือหุ้น (maximize shareholders' interests) เพื่อให้ผู้ถือหุ้นแน่ใจว่าผลประโยชน์ของตนจะได้รับควบคุมครองตามสมควรนอกเหนือจากผู้ถือหุ้น เช่น

เจ้าหน้าที่การเงิน คู่ค้า ลูกค้า และพนักงานบริษัท ทั้งนี้ให้เปิดเผยข้อมูลทางการเงินให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้ถือหุ้นได้รับทราบถึงกลยุทธ์ทางการเงินและการดำเนินงานขององค์กรอย่างชัดเจนโดย ซีเอฟโอ จะต้องพยายามปรับความสมดุลระหว่างผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นกับผลประโยชน์ของ stakeholders อื่น จะบริหารงานโดยนึกแต่ผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นฝ่ายเดียวไม่ได้ นอกจากนั้นควรมีส่วนร่วมในการทำความเข้าใจอันดีกับเจ้าหน้าที่การเงิน และเจ้าหน้าที่รายอื่นๆ ด้วย เพราะบุคคลเหล่านี้อาจมีส่วนร่วมที่จะช่วยให้ธุรกิจสามารถขยายตัวได้อย่างรวดเร็วเมื่อถึงคราวจำเป็น

3. พัฒนาความคิดและสร้างสรรคซีเอฟโอต้องรู้จักการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจทางธุรกิจให้กับผู้บริหาร เช่น สามารถสื่อสารข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว กระชับ สามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงได้อย่างทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกันมีการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษาและการแก้ไขปัญหา (problem solving) ทางการบัญชีและการเงินแก่บุคลากรอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง เพื่อความสำเร็จของธุรกิจในปัจจุบันและอนาคต

4. ทำหน้าที่เป็น proactive decision support ให้แก่ผู้บริหารระดับสูง ซีเอฟโอ จะทำหน้าที่เสมือนเป็นที่ปรึกษาของ ซีอีโอ ต้องรู้จักการวิเคราะห์และประยุกต์เพื่อเสนอข้อมูลในรูปแบบที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจทางธุรกิจของผู้บริหาร¹¹

ปัจจัยที่ใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน จะแบ่งปัจจัยที่ใช้ประเมินพนักงานออกเป็น 4 ส่วน คือ

4.1 ประเมินผลสำเร็จของงาน (Job Accomplishment) หมายถึง การประเมินว่าพนักงานคนนั้นได้ทำงานที่มอบหมายได้สำเร็จหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด โดยประเมินในเรื่องคุณภาพของงานที่ทำได้ (Quality) และปริมาณของงานที่ทำได้ (Quantity) ความถูกต้องของงาน (Accuracy)

4.2 ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน (Job Behavior) หมายถึง การประเมินดูพฤติกรรมที่มีส่วนช่วยให้งานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จหรือเป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จของงาน อาทิ เช่น

4.2.1 ความไว้วางใจ (Dependability)

4.2.2 ความร่วมมือ (Co-operation)

¹¹ พรสิริ ปุณเกษม. (2543). บทบาทของนักบัญชีและการรายงานการเงิน. ใน สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. เส้นทางใหม่สู่วิชาชีพบัญชีปี 2000 , หน้า 259-273.

- 4.2.3 ความละเอียดรอบคอบ (Carefulness)
  - 4.2.4 ความขยันหมั่นเพียร (Laudatory)
  - 4.2.5 ความรับผิดชอบในงาน (Responsibility)
  - 4.2.6 ทักษะคติต่องาน (Attitude)
  - 4.2.7 การทำงานสม่ำเสมอ (Attendance)
  - 4.2.8 การตรงต่อเวลา (Punctuality)
  - 4.2.9 เคารพกฎระเบียบ (Adherence to Company regulation)
  - 4.2.10 การใช้ทรัพย์สินอย่างสมเหตุสมผล (Cost Consciousness)
- 4.3 ประเมินความรู้ในการทำงาน (Job Knowledge) หมายถึง ประเมินดูความรู้ที่เกี่ยวกับงานรวมถึงความสนใจที่จะขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติมที่จะเป็นประโยชน์กับงานด้วย ปัจจัยที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่
- 4.3.1 ความรู้เกี่ยวกับวิธีทำงานในงาน (Job Knowledge)
  - 4.3.2 ทักษะในการบริหาร (Management Skills)
  - 4.3.3 ความสามารถในการใช้เครื่องมือในการทำงาน (Ability to Use Equipment)
  - 4.3.4 ทักษะในการทำงาน (Working Skills)
- 4.4 ประเมินศักยภาพ (Potential) หมายถึง ประเมินดูขีดความสามารถของพนักงานหรือที่เรียกง่าย ๆ ดู “แวว” พนักงานว่าจะสามารถก้าวหน้าต่อไปได้มากน้อยเพียงใด การประเมินศักยภาพนี้อาจได้จากปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้
- 4.4.1 ความเป็นผู้นำ (Leadership)
  - 4.4.2 การใช้ดุลยพินิจ (Judgment)
  - 4.4.3 บุคลิกลักษณะ (Personality)
  - 4.4.4 ความฉลาด (Intelligence)
  - 4.4.5 ความสามารถในการปรับตัว (Adjustability)
  - 4.4.6 ความสามารถในการเรียนรู้ (Ability to learn)
  - 4.4.7 สุขภาพ (Health)

- 4.4.8 ความสามารถในการพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชา (Ability to Develop Subordinate)
- 4.4.9 ความคิดริเริ่ม (Initiative)
- 4.4.10 ความภักดี (Loyalty)
- 4.4.11 ความสามารถในการพัฒนาตนเอง (Self Development Ability)
- 4.4.12 ความสามารถในการทำงานภายใต้การกดดัน (Ability to Work under Pressure)¹²

---

¹² สุมธ วจ์บุญย้ง, เทคนิคการสัมภาษณ์พนักงานเพื่อเขาทำงาน, หน้า 13-14.

บทที่ 3

ระเบียบวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การศึกษา เรื่อง คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการ เป็นลักษณะของการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวิธีการและการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ :-

1. **ข้อมูลทุติยภูมิ** ได้แก่ การสำรวจเอกสาร การรวบรวมข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย หนังสือ ตำรา บทความ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. **ข้อมูลปฐมภูมิ** ได้แก่ การเก็บข้อมูลภาคสนาม การรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งระบุให้ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ประกอบการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจในการคัดเลือกบุคลากรทางบัญชีเท่านั้น

ประชากร / กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ ผู้ประกอบการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจในการคัดเลือกบุคลากรทางบัญชีของสถานประกอบการในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 200 แห่ง โดยศึกษาข้อมูลจำนวนสถานประกอบการที่มีการจดทะเบียนพาณิชย์ใหม่ ในปี 2551 เดือนธันวาคม แบ่งเป็นบริษัทจำกัด 170 แห่ง และห้างหุ้นส่วนจำกัด 30 แห่ง ซึ่งผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มแบบสัดส่วน (Proportional Random sampling) ตามความเหมาะสมในการวิจัย แล้วจึงนำข้อมูลมาเปรียบเทียบตามเกณฑ์ของตารางเลขสุ่มของ Krejcie & Morgan ดังนั้นจะใช้ตัวอย่างที่แยกเป็นลักษณะของการจดทะเบียน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนของสถานประกอบการและจำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการเลือก

รูปแบบสถานประกอบการ	จำนวน (แห่ง)	ตัวอย่าง (แห่ง)
บริษัทจำกัด	170	118
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	30	28
รวม	200	146

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาถึงคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้ :-

1. ศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
2. ศึกษาแนวคิดและวิเคราะห์ทฤษฎีบทเรียน เนื้อหา หนังสือ ตำรา บทความ และผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. สร้างแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ปรึกษาและขอความเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษาพร้อมทั้งดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ
4. ระเบียบวิธีวิจัย วิธีการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและแปรผล
6. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) เพื่อในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการ โดยผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้ :-

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานประกอบการ

ตอนที่ 3 คุณสมบัติของนักบัญชีในปัจจุบัน และความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นแบบสอบถามลักษณะความคิดเห็นประมาณค่า 5 ระดับ ของคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ แล้วนำมาเปรียบเทียบกันเพื่อหาค่าพิสัย โดยออกเป็นอีก 5 ด้าน ได้แก่

ด้านที่ 1 คุณลักษณะความรู้ด้านบัญชีทั่วไป

ด้านที่ 2 คุณลักษณะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ด้านที่ 3 คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาชีพ

ด้านที่ 4 คุณลักษณะด้านความรู้และทักษะในวิชาชีพบัญชี

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

การรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจอำนาจในการคัดเลือกบุคลากรทางบัญชีของสถานประกอบการในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้ส่งแบบสอบถามไปยังสถานประกอบการต่าง ๆ ตามกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 146 แห่ง ได้รับกลับคืนมา 125 ชุด คิดเป็นร้อยละ 85.62 %

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากการแจกแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS (SPSS for Window) ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้ :-

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานประกอบการ ใช้วิธีการประมวลผลทางการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage)
2. คุณสมบัติของนักบัญชีในปัจจุบัน และความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ ข้อมูลโดยวิธีหาค่าร้อยละ

$$\begin{aligned} \text{สูตร } P &= \frac{\eta \times 100}{N} \\ P &= \text{ร้อยละ} \\ \eta &= \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละข้อที่รวบรวมได้} \\ N &= \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด} \end{aligned}$$

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานประกอบการ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีหาค่าร้อยละ

$$\begin{aligned} \text{สูตร } P &= \frac{\eta \times 100}{N} \\ P &= \text{ร้อยละ} \\ \eta &= \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละข้อที่รวบรวมได้} \\ N &= \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด} \end{aligned}$$

ตอนที่ 3 คุณสมบัติของนักบัญชีในปัจจุบัน และความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นแบบสอบถามลักษณะความคิดเห็นประมาณค่า 5 ระดับ ของคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการหาค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าพิสัย

$$\begin{aligned} \text{สูตร } \bar{X} &= \frac{\sum fx}{N} \\ \text{โดยที่ } \bar{X} &= \text{คะแนนเฉลี่ย หรือค่าเฉลี่ย} \\ f &= \text{จำนวนความถี่ของแต่ละค่าตัวเลข หรือคะแนน} \\ X &= \text{ระดับความคิดเห็นของประชากรผู้ตอบแบบสอบถาม} \\ fx &= \text{ผลคูณระหว่างค่าตัวเลขหรือคะแนนกับค่าความถี่ของ} \\ &\quad \text{ตัวเลขหรือคะแนน} \\ \sum fx &= \text{ค่า } fx \text{ ทั้งหมดรวมกัน} \end{aligned}$$

	N	=	จำนวนประชากรที่จดทะเบียนการค้าใหม่ใน กรุงเทพมหานคร
สูตร	S.D.	=	$\sqrt{\frac{\sum f(x_i - \bar{x})^2}{n-1}}$
โดยที่	S.D.	=	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum fx$	=	ผลรวมของความถี่
	x_i	=	ระดับความคิดเห็นของประชากรผู้ตอบแบบสอบถาม
ระดับ i	$\bar{X}$	=	คะแนนเฉลี่ย หรือค่าเฉลี่ย
	N	=	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
สูตร	ค่าพิสัย	=	$\frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$
		=	$\frac{5-1}{5}$
		=	0.80

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีเก็บรวบรวมเป็นหมวดหมู่

โดยใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าพิสัย (Range) และนำผลการวิเคราะห์ค่าทางสถิติมาแปลผลคะแนนได้ตามกำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม ดังนี้ :- (บุญชม ศรีสะอาด. 2538, หน้า 187)

ระดับความคิดเห็น มากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
ระดับความคิดเห็น มาก	กำหนดให้	4	คะแนน
ระดับความคิดเห็น ปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
ระดับความคิดเห็น น้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
ระดับความคิดเห็น น้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

และคะแนนที่ได้นำไปคำนวณหาค่าเฉลี่ย และกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของ
ค่าเฉลี่ยนั้น (บุญชม ศรีสะอาด. 2538, หน้า 187)

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษา เรื่อง คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการ โดยมีวัตถุประสงค์และเลือกจังหวัดกรุงเทพมหานครเป็นเขตพื้นที่ในการศึกษา คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ ผู้ศึกษาได้สอบถามโดยการส่งแบบสอบถามไปยังสถานประกอบการในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 146 ชุด และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 125 ชุด จึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าพิสัย (Range) และนำเสนอผลการศึกษารูปแบบ ตารางประกอบการบรรยายเชิงวิเคราะห์ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ :-

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หญิง	56	44.8
ชาย	69	55.2
รวม	125	100

พิจารณาจากตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายสูงกว่าเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 55.20 และ 44.80 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	2.4
ปริญญาตรี	78	62.4

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สูงกว่าปริญญาตรี	44	35.2
รวม	125	100

พิจารณาจากตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษاپริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 62.4 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 35.2 และต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 2.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของตำแหน่งในองค์กรของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตำแหน่ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้ประกอบการ	93	74.4
ผู้บริหาร	26	20.8
อื่น ๆ	6	4.8
รวม	125	100

พิจารณาจากตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของตำแหน่งในองค์กรของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการ คิดเป็นร้อยละ 74.4 เป็นผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 20.8 และอื่น ๆ จะเป็นผู้มีอำนาจรองลงมาจากผู้ประกอบการ หรือผู้บริหาร ได้แก่ หัวหน้าแผนกบัญชี หัวหน้าฝ่ายบุคคล คิดเป็นร้อยละ 4.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของงานหรือหน้าที่หลักของผู้ตอบแบบสอบถาม

งานหรือหน้าที่หลัก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การบริหารงานบุคคล	39	31.2
การวางแผนและกำหนดนโยบาย	94	75.2

งานหรือหน้าที่หลัก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การรายงานบัญชีและเงิน (ข้อมูลสารสนเทศ)	15	12.0
การบริหารจัดการด้านการขายและการตลาด	20	16.0
อื่น ๆ	7	5.6

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

พิจารณาจากตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละของงานหรือหน้าที่หลักของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีหน้าที่ปฏิบัติงานหลัก คือ การวางแผนและกำหนดนโยบาย คิดเป็นร้อยละ 75.20 ด้านการบริหารงานบุคคล คิดเป็นร้อยละ 31.2 ด้านการบริหารจัดการด้านการขายและการตลาด คิดเป็นร้อยละ 16.0 ด้านการรายงานบัญชีและเงิน (ข้อมูลสารสนเทศ) 12.0 และอื่น ๆ ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนมีหน้าที่ดูแลผลประกอบการ คิดเป็นร้อยละ 5.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของประสบการณ์ทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประสบการณ์ทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 3 ปี	89	71.2
3-5 ปี	34	27.2
6-10 ปี	2	1.6
รวม	125	100.0

พิจารณาจากตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของประสบการณ์ทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีประสบการณ์น้อยกว่า 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 71.2 มีประสบการณ์ทำงาน 3-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.2 และมีประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 1.6 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานประกอบการ

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของประเภทธุรกิจของสถานประกอบการ

ประเภทธุรกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ธุรกิจบริการ	26	20.8
ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์	19	15.2
ธุรกิจค้ารถยนต์	10	8.0
ธุรกิจจำหน่ายสินค้าอุปโภค-บริโภค	41	32.8
ธุรกิจรับเหมา-ก่อสร้าง	19	15.2
อื่น ๆ	10	8.0
รวม	125	100.0

พิจารณาจากตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของประเภทธุรกิจของสถานประกอบการ พบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่ ประกอบธุรกิจประเภทจำหน่ายสินค้าอุปโภคและบริโภค คิดเป็นร้อยละ 32.8 ธุรกิจประเภทบริการ คิดเป็นร้อยละ 20.8 ธุรกิจประเภทอสังหาริมทรัพย์และธุรกิจประเภทรับเหมา-ก่อสร้าง คิดเป็นร้อยละ 15.2 และธุรกิจประเภทรถยนต์ และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 8.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของขนาดธุรกิจของสถานประกอบการ

ทุนจดทะเบียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1 ล้านบาท	4	3.2
1-2 ล้านบาท	8	6.4
2.1-5 ล้านบาท	77	61.6
5.1-10 ล้านบาท	29	23.2
มากกว่า 10 ล้านบาท	7	5.6
รวม	125	100.0

พิจารณาจากตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของขนาดธุรกิจของสถานประกอบการ พบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่มีขนาดธุรกิจทุนจดทะเบียน 2.1-5 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 61.6 ขนาดธุรกิจทุนจดทะเบียน 5.1-10 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 23.2 ขนาดธุรกิจทุนจดทะเบียน 1-2 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6.4 ขนาดธุรกิจทุนจดทะเบียนมากกว่า 10 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.6 และขนาดธุรกิจทุนจดทะเบียนต่ำกว่า 1 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของรายได้จากการขาย หรือบริการของสถานประกอบการ

รายได้จากการขาย (ต่อปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1 ล้านบาท	18	14.4
1-2 ล้านบาท	90	72.0
2.1 - 5 ล้านบาท	17	13.6
รวม	125	100.0

พิจารณาจากตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของรายได้จากการขายหรือบริการของสถานประกอบการ พบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่มีผลประกอบการรายได้จากการขายหรือบริการ 1-2 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 72.0 ผลประกอบการรายได้จากการขายหรือบริการต่ำกว่า 1 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14.4 และผลประกอบการรายได้จากการขายหรือบริการ 2.1 - 5 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 13.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละช่องทางการจัดจำหน่ายของสถานประกอบการ

ช่องทางจัดจำหน่าย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศทั้งหมด	101	80.8
ผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศและต่างประเทศ	19	15.2
อื่น ๆ	5	4.0
รวม	125	100.0

พิจารณาจากตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละของทางการจัดจำหน่ายของสถานประกอบการ พบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่มีช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 80.8 ผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศและต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 15.2 และอื่น ๆ สถานประกอบการบางส่วนมีการผลิต จำหน่ายตามคำสั่ง หรือสั่งทำ คิดเป็นร้อยละ 4.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละของจำนวนบุคลากรในแผนกบัญชีของสถานประกอบการ

จำนวนบุคลากรในแผนกบัญชี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10 คน	122	97.6
11-15 คน	3	2.4
รวม	125	100.0

พิจารณาจากตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละของจำนวนบุคลากรในแผนกบัญชีของสถานประกอบการ พบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่มีจำนวนบุคลากรในแผนกบัญชีต่ำกว่า 10 คน คิดเป็นร้อยละ 97.6 และจำนวนบุคลากรในแผนกบัญชี 11-15 คน คิดเป็นร้อยละ 2.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละระดับการศึกษาของนักบัญชีปัจจุบันของสถานประกอบการ

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	73	50.0
ปริญญาตรี	69	47.26
สูงกว่าปริญญาตรี	4	2.74
รวม	146	100.0

พิจารณาจากตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละระดับการศึกษาของนักบัญชีปัจจุบันของสถานประกอบการ พบว่า สถานประกอบการมีนักบัญชีที่จบการศึกษาระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) คิดเป็นร้อยละ 50.0 ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 47.26 และสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 2.74 ตามลำดับ

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละของสาขาที่นักบัญชีสำเร็จการศึกษา

ระดับการศึกษา	สาขาการบัญชี		สาขาอื่น	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	52	71.23	21	28.77
ปริญญาตรี	58	84.06	11	15.94
ปริญญาโท	3	75.0	1	25.0

พิจารณาจากตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละของสาขาที่นักบัญชีสำเร็จการศึกษา พบว่า นักบัญชีในปัจจุบันของสถานประกอบการส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาสาขาการบัญชี ในทุกระดับการศึกษา

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนและร้อยละสถาบันการศึกษาที่นักบัญชีสำเร็จการศึกษา

ระดับการศึกษา	สถาบันของรัฐ		สถาบันของเอกชน	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	35	47.95	38	52.05
ปริญญาตรี	36	52.17	33	47.83
ปริญญาโท	2	50.0	2	50.0

พิจารณาจากตารางที่ 14 แสดงจำนวนและร้อยละสถาบันการศึกษาที่นักบัญชีสำเร็จการศึกษา พบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่มีนักบัญชีที่สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จากสถาบันการศึกษาของเอกชน คิดเป็นร้อยละ 52.05 ซึ่งนักบัญชีที่สำเร็จการศึกษา ในระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ 6 และจักรพงษ์วณาด จากสถาบันการศึกษาของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 52.17 และพบว่า ส่วนใหญ่นักบัญชีสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทจาก มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 50.0 จบจากสถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชน

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนและร้อยละวิธีการคัดเลือกนักบัญชีเข้ามาปฏิบัติงานของสถานประกอบการ

วิธีการคัดเลือกนักบัญชี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การสอบสัมภาษณ์	2	1.6
การสอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์	123	98.4
รวม	125	100.0

พิจารณาจากตารางที่ 15 แสดงจำนวนและร้อยละวิธีการคัดเลือกนักบัญชีเข้ามาปฏิบัติงานในสถานประกอบการ พบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่มีวิธีการคัดเลือกนักบัญชีจากการสอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์ คิดเป็นร้อยละ 98.4 และการสอบสัมภาษณ์ คิดเป็นร้อยละ 1.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนและร้อยละของจำนวนคอมพิวเตอร์ในแผนกบัญชีของสถานประกอบการ

คอมพิวเตอร์ในแผนกบัญชี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1-5 เครื่อง	121	96.8
6-10 เครื่อง	4	3.2
รวม	125	100.0

พิจารณาจากตารางที่ 16 แสดงจำนวนและร้อยละของจำนวนคอมพิวเตอร์ในแผนกบัญชี พบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่มีคอมพิวเตอร์ในแผนกบัญชี จำนวน 1-5 เครื่อง คิดเป็นร้อยละ 96.8 และจำนวนคอมพิวเตอร์ในแผนกบัญชี 6-10 เครื่อง คิดเป็นร้อยละ 3.2 ตามลำดับ

**ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละของโปรแกรมบัญชีที่ใช้ในแผนกบัญชี
ของสถานประกอบการ**

โปรแกรมบัญชี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
Auto flight	25	20.0
SAP	4	3.2
Account Pro	8	6.4
Account Mate	1	0.8
Express	79	63.2
อื่น ๆ	8	6.4
รวม	125	100.0

พิจารณาจากตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละของโปรแกรมบัญชีที่ใช้ในแผนกบัญชี พบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่เลือกใช้โปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป Express คิดเป็นร้อยละ 63.2 เลือกใช้โปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป Auto flight คิดเป็นร้อยละ 20.0 เลือกใช้โปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป Account Pro และอื่น ๆ เป็นโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป Easy Acc, บ้านเที่ยง หรือสถานประกอบการมีการสั่งเขียนโปรแกรมขึ้นตามความต้องการในแผนกบัญชี อาทิเช่น Progress คิดเป็นร้อยละ 6.4 โปรแกรมสำเร็จรูป SAP คิดเป็นร้อยละ 3.2 และโปรแกรมสำเร็จรูป Account Mate คิดเป็นร้อยละ 0.8 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 คุณสมบัติของนักบัญชีในปัจจุบัน และความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์

เกณฑ์ในการแปลผล

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของ ผู้ประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะความรู้ทางด้านบัญชีทั่วไปของ นักบัญชี

คุณลักษณะความรู้ทางด้านบัญชีทั่วไป	$\bar{X}$	SD.	ระดับความคิดเห็น ของผู้ประกอบการ
มีความรู้ความสามารถด้านภาษีอากร	4.68	0.56	มากที่สุด
มีความรู้ความสามารถด้านการตรวจสอบ	4.67	0.47	มากที่สุด
มีความรู้ความสามารถด้านระบบบัญชี	4.86	0.34	มากที่สุด
มีความรู้ความสามารถด้านบัญชีต้นทุน	4.30	0.46	มาก
มีความรู้ความสามารถด้านมาตรฐานการบัญชี	3.90	0.30	มาก

พิจารณาจากตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการ พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะความรู้ทางด้านบัญชีทั่วไป อยู่ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะความรู้ทางด้านบัญชีทั่วไป สูงสุด ในเรื่อง “การมีความรู้ความสามารถด้านระบบบัญชี” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 รองลงมา คือ “การมีความรู้ความสามารถด้านบัญชีต้นทุน” มี

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 และค่าเฉลี่ยของผู้ประกอบการที่มีความคิดเห็น ต่ำที่สุด คือ เรื่อง "การมีความรู้ความสามารถด้านมาตรฐานการบัญชี" มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักบัญชี

คุณลักษณะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	$\bar{X}$	SD.	ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ
สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีได้	4.70	0.46	มากที่สุด
สามารถใช้ Microsoft office word ได้	4.90	0.31	มากที่สุด
สามารถใช้ Microsoft office Excel ได้	4.90	0.31	มากที่สุด
สามารถใช้ Microsoft office Power point ได้	4.70	0.46	มากที่สุด
สามารถใช้ Microsoft office Access ได้	3.90	0.30	มาก
สามารถใช้ Microsoft office Outlook ได้	4.78	0.42	มาก
สามารถใช้ Internet ในการหาข้อมูลได้	4.67	0.47	มาก

พิจารณาจากตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการ พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สูงสุด ในเรื่อง "สามารถใช้ Microsoft office Word และ Excel ได้" มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.90 รองลงมา คือ "สามารถใช้ Microsoft office Outlook ได้" มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.78 และค่าเฉลี่ยของผู้ประกอบการที่มีความคิดเห็น ต่ำที่สุด คือ เรื่อง "สามารถใช้ Microsoft office Access ได้" มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะความรู้ทางด้านภาษาของนักบัญชี

คุณลักษณะความรู้ทางด้านภาษา	$\bar{X}$	SD.	ระดับความคิดเห็น ของผู้ประกอบการ
พูดภาษาอังกฤษ	4.19	0.61	มาก
อ่านภาษาอังกฤษ	4.66	0.47	มากที่สุด
เขียนภาษาอังกฤษ	4.26	0.59	มาก
พูดภาษาจีน	3.26	0.85	ปานกลาง
อ่านภาษาจีน	3.08	0.81	ปานกลาง
เขียนภาษาจีน	2.89	0.64	ปานกลาง
พูดภาษาอื่น ๆ	2.69	0.47	ปานกลาง
อ่านภาษาอื่น ๆ	2.49	0.50	น้อย
เขียนภาษาอื่น ๆ	2.51	0.50	ปานกลาง

พิจารณาจากตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการ พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะความรู้ทางด้านภาษา อยู่ระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะความรู้ทางด้านภาษา สูงสุด ในเรื่อง "การอ่านภาษาอังกฤษ" มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 รองลงมา คือ "การพูดภาษาจีน" มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 และค่าเฉลี่ยของผู้ประกอบการที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ "การอ่านภาษาอื่น ๆ" มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.49

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และ จรรยาบรรณทางวิชาชีพของนักบัญชี

คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาชีพ	$\bar{X}$	SD.	ระดับความคิดเห็น ของผู้ประกอบการ
นักบัญชีควรมีคุณธรรม และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	4.89	0.32	มากที่สุด
นักบัญชีควรมีความรับผิดชอบต่อ สำนักในหน้าที่และ บทบาทของตน	4.80	0.40	มากที่สุด

คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาชีพ	$\bar{X}$	SD.	ระดับความคิดเห็น ของผู้ประกอบการ
นักบัญชีควรมีการอนุรักษ์วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีของชาติ	3.62	0.63	มาก
นักบัญชีควรมีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่คิดคโกงเอา เปรียบผู้อื่น	5.00	0.00	มากที่สุด
นักบัญชีควรมีการรู้จักประหยัด มัธยัสถ์ ไม่หรูหราหรือ ฟุ่มเฟือย	3.57	0.50	มาก
นักบัญชีควรมีการวางแผนในการใช้เงินล่วงหน้า	3.88	0.69	มาก
นักบัญชีสามารถปรับตัวและดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นใน สังคมได้	4.51	0.50	มากที่สุด
นักบัญชีควรมีการแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบของ องค์กร หรือตามกาลเทศะ	4.62	0.49	มากที่สุด
นักบัญชีควรปฏิบัติตามกฎขององค์กร	4.66	0.47	มากที่สุด
นักบัญชีมีความตรงต่อเวลา	4.82	0.38	มากที่สุด
นักบัญชีรักษาสภาพแวดล้อม และสาธารณสมบัติ	4.67	0.47	มากที่สุด
นักบัญชีควรมีการวางแผนก่อนการปฏิบัติงาน	4.90	0.30	มากที่สุด
นักบัญชีมีการปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่วางแผน	4.78	0.42	มากที่สุด
นักบัญชีปฏิบัติงานตามที่หัวหน้ามอบหมายได้สำเร็จ	4.78	0.42	มากที่สุด
นักบัญชีส่งงานที่ได้รับหมายได้ตรงตามกำหนด	4.90	0.30	มากที่สุด
นักบัญชีควรรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.90	0.30	มากที่สุด
นักบัญชีไม่ควรแสดงกิริยาท่าทางที่ไม่สุภาพกับทุกคน	4.90	0.30	มากที่สุด
นักบัญชีควรใช้วาจาสุภาพและคำพูดที่เหมาะสมกับ ทุกคน	4.77	0.42	มากที่สุด
นักบัญชีไม่ควรเสพสิ่งเสพติดให้โทษต่อร่างกาย เช่น บุหรี่ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	4.73	0.45	มากที่สุด

คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาชีพ	$\bar{X}$	SD.	ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ
นักบัญชีไม่ปฏิบัติงานที่ตนเองขาดความเป็นอิสระ	4.90	0.30	มากที่สุด
นักบัญชีไม่ปกปิดหรือบิดเบือนความจริงที่ค้นพบ	4.90	0.30	มากที่สุด
นักบัญชีไม่รับรองงานที่ตนไม่ได้เป็นผู้ปฏิบัติ	4.82	0.38	มากที่สุด
นักบัญชีไม่ควรเปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับขององค์กร	5.00	0.00	มากที่สุด
นักบัญชีปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวัง และมีความรอบคอบตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป	4.77	0.42	มากที่สุด
นักบัญชีไม่ละทิ้งหน้าที่โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร	5.00	0.00	มากที่สุด
นักบัญชีไม่กระทำการใด ๆ อันนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ	5.00	0.00	มากที่สุด
นักบัญชีไม่แย่งงานของผู้อื่น	4.90	0.30	มากที่สุด
นักบัญชีควรใจกว้าง สามารถยอมรับ และสนับสนุนการแสดงความคิดเห็นในวิธีการปฏิบัติงานใหม่	4.81	0.40	มากที่สุด
นักบัญชีควรรู้จักค้นคว้าศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม หรือขอรับคำแนะนำจากผู้รู้ทันทีเมื่อเกิดข้อสงสัย	4.78	0.42	มากที่สุด

พิจารณาจากตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการ พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาชีพ อยู่ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาชีพ สูงสุด ในเรื่อง “นักบัญชีควรมีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่คิดคดโกงเอาเปรียบผู้อื่น นักบัญชีไม่ควรเปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับขององค์กร นักบัญชีไม่ละทิ้งหน้าที่โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และนักบัญชีไม่กระทำการใด ๆ อันนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 รองลงมา คือ “นักบัญชีควรมีการวางแผนก่อนการปฏิบัติงาน นักบัญชีส่งงานที่ได้รับหมายได้ตรงตามกำหนด นักบัญชีควรรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น นักบัญชีไม่ควรแสดงกิริยาท่าทางที่ไม่สุภาพกับทุกคน นักบัญชีไม่

ปฏิบัติงานที่ตนเองขาดความเป็นอิสระ นักบัญชีไม่ปกปิดหรือบิดเบือนความจริงที่ค้นพบ นักบัญชีไม่แย่งงานของผู้อื่น" มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.90 และค่าเฉลี่ยของผู้ประกอบการที่มีความคิดเห็น ต่ำที่สุด คือ "นักบัญชีควรมีการรู้จักประหยัด มัธยัสถ์ ไม่หรูหราหรือฟุ่มเฟือย" มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57

**ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของ
ผู้ประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความรู้และทักษะในวิชาชีพ
บัญชีของนักบัญชี**

คุณลักษณะด้านความรู้และทักษะ ในวิชาชีพบัญชี	$\bar{X}$	SD.	ระดับความคิดเห็น ของผู้ประกอบการ
นักบัญชีต้องจดบันทึกบัญชี จัดทำรายงานทางการเงิน วิเคราะห์รายการได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ	5.00	0.00	มากที่สุด
นักบัญชีต้องจัดทำบัญชี ตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปได้เป็นอย่างดี	5.00	0.00	มากที่สุด
นักบัญชีสามารถออกแบบระบบบัญชีได้ง่ายไม่ซับซ้อนและไม่ยุ่งยากในเวลาปฏิบัติงานบันทึกข้อมูลทางบัญชี	5.00	0.00	มากที่สุด
นักบัญชีสามารถให้ข้อมูลทางการบัญชีที่แท้จริงและเที่ยงตรงในการดำเนินงาน เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลในอดีตกับปัจจุบันได้ง่ายและรวดเร็ว	4.78	0.42	มากที่สุด
นักบัญชีต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการทำงานบัญชีรวมทั้งระบบการจัดทำบัญชีที่ดี	4.82	0.38	มากที่สุด
นักบัญชีต้องเข้าใจที่ไปที่มาของข้อมูล เพื่อการนำเสนอข้อมูลทางบัญชีที่ถูกต้องและเป็นการเพิ่มคุณค่าให้กับข้อมูลที่นำเสนอ	4.90	0.30	มากที่สุด

คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาชีพ	$\bar{X}$	SD.	ระดับความคิดเห็น ของผู้ประกอบการ
นักบัญชีสามารถวิเคราะห์ จัดทำรายงานทางการเงิน บัญชีและการเงิน และได้งบการเงินที่ถูกต้อง	4.82	0.38	มากที่สุด
นักบัญชีต้องมีการจัดทำรายงานทางการเงินที่ ถูกต้องและชัดเจน เข้าใจง่าย สำหรับผู้ใช้งบการเงิน	4.82	0.38	มากที่สุด
นักบัญชีต้องจัดทำรายงานที่เกี่ยวกับความต้องการ ของผู้บริหารเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ	4.82	0.38	มากที่สุด
นักบัญชีมีการวางแผนการควบคุมการใช้ข้อมูลบัญชี การจัดสรรงบประมาณขององค์กร	5.00	0.00	มากที่สุด
นักบัญชีสามารถออกแบบและใช้แบบฟอร์ม เอกสาร ทางการบัญชีให้เหมาะสมกับองค์กร	4.90	0.30	มากที่สุด
นักบัญชีต้องคำนึงถึงการออกแบบขั้นตอนการจัด เก็บข้อมูลทางบัญชีให้มีความสะดวกในการค้นหา	4.81	0.40	มากที่สุด
นักบัญชีต้องมีความเข้าใจในงานด้านอื่น ๆ ของ องค์กรเพื่อให้สามารถเข้าใจความต้องการของฝ่าย อื่น ๆ และผู้บริหารที่มีต่อข้อมูลและสารสนเทศ ทางการบัญชี	5.00	0.00	มากที่สุด
นักบัญชีสามารถบันทึกข้อมูลในการจัดทำรายงาน และนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีและการเงิน โดยใช้ โปรแกรมทางการบัญชีได้อย่างเชี่ยวชาญ	4.90	0.30	มากที่สุด
นักบัญชีสามารถอธิบายโปรแกรมทางบัญชีต่อ บุคคลที่เกี่ยวข้องได้อย่างเข้าใจ	4.82	0.38	มากที่สุด

พิจารณาจากตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของนัก บัญชีที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการ พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความ คิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความรู้และทักษะในวิชาชีพบัญชี อยู่ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ของคุณลักษณะด้านความรู้และทักษะในวิชาชีพบัญชี สูงสุด ในเรื่อง “นักบัญชีต้องจดบันทึก

บัญชี จัดทำรายงานทางการเงิน วิเคราะห์รายการได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ นักบัญชีต้องจัดทำบัญชี ตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปได้เป็นอย่างดี นักบัญชีสามารถออกแบบระบบบัญชีได้ง่ายไม่ซับซ้อนและไม่ยุ่งยากในเวลาปฏิบัติงานบันทึกข้อมูลทางบัญชี นักบัญชีมีการวางแผนการควบคุมการใช้ข้อมูลบัญชี การจัดสรรงบประมาณขององค์กร และนักบัญชีต้องมีความเข้าใจในงานด้านอื่น ๆ ขององค์กรเพื่อให้สามารถเข้าใจความต้องการของฝ่ายอื่น ๆ และผู้บริหารที่มีต่อข้อมูลและสารสนเทศทางการบัญชี” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 รองลงมา คือ “นักบัญชีต้องเข้าใจที่ไปที่มาของข้อมูล เพื่อการนำเสนอข้อมูลทางบัญชีที่ถูกต้องและเป็นการเพิ่มคุณค่าให้กับข้อมูลที่นำเสนอ นักบัญชีสามารถออกแบบและใช้แบบฟอร์ม เอกสารทางการบัญชีให้เหมาะสมกับองค์กร และนักบัญชีสามารถบันทึกข้อมูลในการจัดทำรายงานและนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีและการเงินโดยใช้โปรแกรมทางการบัญชีได้อย่างเชี่ยวชาญ ” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.90 และค่าเฉลี่ยของผู้ประกอบการที่มีความคิดเห็น ต่ำที่สุด คือ “นักบัญชีสามารถให้ข้อมูลทางการบัญชีที่แท้จริงและเที่ยงตรงในการดำเนินงาน เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลในอดีตกับปัจจุบันได้ง่ายและรวดเร็ว” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.78

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

จากแบบสอบถามปลายเปิดที่ส่งไปยังผู้ประกอบการ จำนวน 146 ชุด ได้รับกลับคืนมา 125 ชุด ในจำนวนนั้นมีผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด 25 ชุด ที่แสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่คล้ายคลึงกันสำหรับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ โดยจำแนกข้อคิดเห็นอื่น ๆ ได้ดังนี้ :-

1. นักบัญชีควรมีความขยัน อดทน และตรงต่อเวลาในการทำงานอย่างมาก
2. นักบัญชีควรมีความซื่อสัตย์สุจริต และเก็บความลับขององค์กรได้อย่างดี
3. นักบัญชีควรหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา หรือเข้ารับการอบรมพัฒนาความรู้ทางด้านบัญชี และภาษีอากร
4. นักบัญชีควรมีความละเอียดรอบคอบ และมีความรับผิดชอบสูง
5. นักบัญชีสามารถให้คำปรึกษาทางด้านบัญชีได้

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรโดยขอความร่วมมือกับสถานประกอบการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้ที่ศึกษาทางสาขาการบัญชีมีคุณลักษณะตรงตามความต้องการของ ตลาดแรงงาน และสถานประกอบการ
2. จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนหรือนักศึกษามีทักษะการปฏิบัติงานที่หลากหลาย พร้อมมีการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดความชำนาญในทักษะที่จำเป็นต่อสายงาน และสามารถปฏิบัติงานได้ทันที

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการ ซึ่งใช้ข้อมูลเชิงประมุขจากแบบสอบถามจากผู้ประกอบการมาบรรยายเชิงวิเคราะห์ จำนวน 125 คน โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้ :-

1. ศึกษาจากแนวคิดทฤษฎีและวิเคราะห์ทฤษฎีบทเรียน เนื้อหา หนังสือ ตำรา บทความ และผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างแบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้ :-
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานประกอบการ
  - ตอนที่ 3 คุณสมบัติของนักบัญชีในปัจจุบัน และความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์
  - ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ
2. รวบรวมข้อมูลมาจากการแจกแบบสอบถามและประมวลผลรวบรวม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS (SPSS for Window) หาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ และค่าพิสัย ช่วยวิเคราะห์ผลการศึกษา
3. แปลความหมายจากผลการวิเคราะห์ และสรุปผล

สรุปผลการวิจัย

การศึกษา เรื่อง คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการ สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้ :-

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษา พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 93 คน จากจำนวนประชากรทั้งสิ้น 125 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 74.4 และเป็นผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 20.8 เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 44.8 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 55.2 ส่วนใหญ่ผู้ประกอบการ จบวุฒิมัธยมศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 62.4 มีภาระงานหรือหน้าที่หลักในการทำงาน คือ วางแผนงานและกำหนดนโยบาย คิดเป็นร้อยละ 75.2 และการบริหารงานบุคคล คิดเป็นร้อยละ 31.2 ผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 71.2 และมีประสบการณ์ทำงาน 3 – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.2

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานประกอบการ

สถานประกอบการส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจประเภทจำหน่ายสินค้าอุปโภค – บริโภค คิดเป็นร้อยละ 32.8 ธุรกิจบริการ คิดเป็นร้อยละ 20.8 ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และธุรกิจรับเหมา – ก่อสร้าง คิดเป็นร้อยละ 15.2 และธุรกิจค้ารถยนต์ คิดเป็นร้อยละ 8.0 ซึ่งสถานประกอบการส่วนใหญ่มีทุนจดทะเบียน 2.1 – 5 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 61.6 ทุนจดทะเบียน 5.1 – 10 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 23.2 ทุนจดทะเบียน 1-2 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6.4 ทุนจดทะเบียน มากกว่า 10 ล้านบาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 5.6 และทุนจดทะเบียนต่ำกว่า 1 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.2 ตามลำดับ และสถานประกอบการส่วนใหญ่มีรายได้จากการประกอบธุรกิจ 1-2 ล้านบาท (ต่อปี) คิดเป็นร้อยละ 72.0 และรายได้จากการประกอบธุรกิจต่ำกว่า 1 ล้านบาท (ต่อปี) คิดเป็นร้อยละ 14.4

สถานประกอบการส่วนใหญ่มีช่องทางในการจัดจำหน่าย หรือเพิ่มยอดขายจากการผลิต เพื่อจำหน่ายในประเทศทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 80.8 และผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศและต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 15.2

จำนวนบุคลากรในแผนกบัญชีของสถานประกอบการส่วนใหญ่ มีจำนวนต่ำกว่า 10 คน คิดเป็นร้อยละ 97.6 และจำนวน 11-15 คน คิดเป็นร้อยละ 2.4 รวมทั้งส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) คิดเป็นร้อยละ 50.0 ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 47.26 และสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 2.74

นักบัญชีของสถานประกอบการส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 84.06 ซึ่งจบวุฒิมัธยมศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จากสถาบันการศึกษาของเอกชน คิดเป็นร้อยละ 52.05 วุฒิมัศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 52.17 ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ 6 และจักรพงษภูวนาถ รวมทั้งสถานประกอบการส่วนใหญ่มีวิธีการคัดเลือกนักบัญชีเข้ามาปฏิบัติงานจากการสอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์ คิดเป็นร้อยละ 98.4 และจากการดำเนินงานสถานประกอบการส่วนใหญ่มีการบันทึกข้อมูล และจัดทำบัญชีเอง โดยมีคอมพิวเตอร์ในแผนกบัญชีจำนวน 1-5 เครื่อง คิดเป็นร้อยละ 96.8 และจำนวนคอมพิวเตอร์ 6-10 เครื่อง คิดเป็นร้อยละ 3.2 ตามลำดับ นอกจากนี้สถานประกอบการส่วนใหญ่เลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี ชื่อโปรแกรมบัญชี Express คิดเป็นร้อยละ 63.2 โปรแกรมบัญชี Auto flight คิดเป็นร้อยละ 20.0 โปรแกรมบัญชี Account Pro กับอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 6.4 โปรแกรมบัญชี SAP คิดเป็นร้อยละ 3.2 และโปรแกรมบัญชี Account Mate คิดเป็นร้อยละ 0.8 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 คุณสมบัตินักบัญชีในปัจจุบัน และความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์

สถานประกอบการ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นด้าน อยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านความรู้ทางบัญชีทั่วไป เช่น นักบัญชีควรมีความรู้ความสามารถด้านระบบบัญชี ด้านภาษา อักษร และด้านการตรวจสอบบัญชี เป็นต้น ซึ่งนักบัญชีต้องมีคุณลักษณะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น มีความสามารถในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี เพื่อเป็นเครื่องมือในการทำงานได้เป็นอย่างดี ต้องสามารถใช้ Microsoft office ในการจัดทำรายงานทางบัญชี นำเสนอส่งข้อมูลต่างๆ ให้กับฝ่ายบริหารได้อย่างสะดวกถูกต้องรวดเร็วในการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ โดยที่นักบัญชีควรมีความรู้ทางด้านภาษา เช่น พูด อ่าน เขียน ภาษาอังกฤษได้ และศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในการใช้ภาษาอื่น ๆ เพื่อเป็นการเพิ่มความรู้ ความเข้าใจ และศักยภาพของนักบัญชี เป็นต้น นอกจากนี้ คุณลักษณะตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2547 เช่น นักบัญชีต้องจัดทำบัญชีด้วยข้อมูลที่เป็นจริงทุกรายการ และต้องรักษาความลับของหน่วยงานไม่เปิดเผยแก่บุคคลภายนอก ต้องยึดถือประโยชน์ขององค์กรเป็นหลัก มีการจัดเก็บ แยกประเภทเอกสารข้อมูล

ต่าง ๆ เพื่อความสะดวกถูกต้องรวดเร็วในการใช้ข้อมูล และนักบัญชีต้องรายงานผลการดำเนินงาน รายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง และศึกษาข้อมูล เช่น ทางสังคม เศรษฐกิจ เพื่อนำเสนอร่วมกับข้อมูลทางการบัญชี เป็นต้น และด้านความรู้และทักษะในวิชาชีพบัญชี เช่น นักบัญชีต้องมีความสามารถออกแบบระบบบัญชีได้ง่ายไม่ซับซ้อนและไม่ยุ่งยากในเวลาปฏิบัติงาน บันทึกข้อมูลทางบัญชีในการแปลความหมายของข้อมูลทางการบัญชีได้อย่างถูกต้อง และสามารถบันทึกข้อมูลในการจัดทำรายงานและนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีและการเงิน โดยใช้โปรแกรมทางการบัญชีได้อย่างเชี่ยวชาญศึกษาโปรแกรมทางการบัญชีอยู่เสมอ เพื่อการประยุกต์ใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความรู้ ความเข้าใจในเทคโนโลยีสารสนเทศ และสามารถอธิบายโปรแกรมทางบัญชีต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องได้อย่างเข้าใจ เป็นต้น

อภิปรายผล

จากการศึกษา เรื่อง คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการ สามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้ :-

1. ปัจจุบันผู้ประกอบการส่วนใหญ่รับบุคลากรทางบัญชี จบวุฒิการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ค่อนข้างมาก ซึ่งอาจจะไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 แต่ก็มีนักบัญชีในระดับปริญญาตรีที่จบสาขาการบัญชีโดยตรงในแผนกบัญชี

2. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ นั้น คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการ คือ การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ หรือเทคโนโลยีสารสนเทศได้เป็นอย่างดี รวมทั้งการส่งข่าวสาร E-mail และการค้นหาข้อมูลจาก Internet ดังเช่น แ่งน้อย ใจอ่อนน้อย กล่าวว่ นักบัญชีจะต้องมีความรู้ ความก้าวหน้าทันเทคโนโลยีอยู่ตลอดเวลา เพื่อจะได้นำมาประยุกต์ใช้ให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงทางการดำเนินธุรกิจ ในขณะเดียวกันก็พัฒนาตนเองมาเป็นผู้จัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการให้กับผู้บริหารในลักษณะต่าง ๆ เช่น อาจจะทำระบบสนับสนุนการตัดสินใจ (Decision Support System) ให้กับผู้บริหารและสามารถที่จะเลือกซื้อหรือมีส่วนร่วมในการพัฒนาโปรแกรมทางด้านบัญชีที่สามารถตอบสนองความต้องการขององค์กรได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะทำให้เกิดการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพในภาวะการแข่งขันที่รุนแรง

3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาชีพ นั้น คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการ คือ ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน มีความน่าเชื่อถือ ซึ่งสอดคล้องตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 กำหนดให้สภาวิชาชีพบัญชีจัดทำจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เกี่ยวกับมาตรฐานในการปฏิบัติงาน มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ทำงานด้วยความโปร่งใส และมีอิสระในการทำงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการศึกษาไปใช้

1. การที่บุคคลจะเข้ามาปฏิบัติงานในองค์กรนั้น ต้องมีการศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชี ตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ได้กำหนดผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีและผู้ทำบัญชี ตลอดจนกำหนดพื้นฐานคุณสมบัติของผู้ทำบัญชี โดยกำหนดวุฒิทางการศึกษาสำหรับนักบัญชีที่จัดทำบัญชีให้สอดคล้องกับขนาดของธุรกิจ และกำหนดบทลงโทษสำหรับการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามรวมทั้งคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ความรู้ทางการบัญชีและทักษะในวิชาชีพทางการบัญชี เพื่อพัฒนาความรู้ทางด้านการบัญชีให้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน

2. สถานศึกษาควรส่งเสริมการเรียนรู้วิชาการบัญชี เพื่อให้ผู้ประกอบการวิชาชีพมีความเข้าใจเกี่ยวกับการบัญชี เพื่อนำความรู้ที่ได้รับจากสถาบันมาประยุกต์ใช้กับการทำงาน

3. สถานประกอบการต้องให้ความสำคัญในเรื่องของความรู้ทางการบัญชี มาตรฐานการบัญชี ตามพระราชบัญญัติการบัญชี และความรู้ทางภาษีอากรที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ อีกทั้งให้คำนึงถึงการฝึกอบรมพัฒนานักบัญชี เพราะจะช่วยพัฒนาให้นักบัญชีมีความรู้อยู่ตลอดเวลา เพื่อเป็นการปรับปรุง ประยุกต์ให้เข้ากับงานด้านบัญชีขององค์กรให้ถูกต้องเหมาะสมกับมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป และสอดคล้องกับกฎหมายด้านภาษีอากร

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

1. ควรเลือกใช้ปัจจัยและวิธีการทางสถิติอื่น ๆ ที่แตกต่างจากการศึกษารั้งนี้
2. ควรศึกษากลุ่มของประชากรโดยพิจารณากลุ่มอื่น ๆ เพื่อให้ได้รับประโยชน์ของผลการศึกษามีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

ข้อจำกัด

ด้านเวลา ในการศึกษาครั้งนี้ จำต้องศึกษาให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาอันจำกัด จึงอาจทำให้ศึกษาตามกลุ่มตัวอย่างในการสำรวจได้จำนวนน้อย

บรรณานุกรม

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, **พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543.สถิติการจดทะเบียนการค้าใหม่.**
www.dbd.go.th/mainsite/fileadmin/statistic/2008/12/99_2008.htm.
- พรสิริ ปุณเกษม. **บทบาทของนักบัญชีและการรายงานการเงิน. ในสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. เส้นทางใหม่สู่วิชาชีพบัญชีปี 2000.**(2543).กรุงเทพฯ.
- รัตนา วงศ์รัศมีเดือน, **บทความนักวิชาชีพบัญชีกับการพัฒนาตนเอง.**
www.dusit.ac.th/~rattana_won/data/FASA/FASA12.html.
- สิงห์ ตันทัตสวัสดิ์. **มูลค่าเพิ่มของนักบัญชียุค 2000. ในสมาคมนักบัญชีและผู้สอบรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. เส้นทางใหม่สู่วิชาชีพปี 2000.**(2543).กรุงเทพฯ.
- สิงห์คม วุฒิชชาติ. **บทความทางวิชาการ เรื่อง จรรยาบรรณนักบัญชีสู่ผลกระทบทางเศรษฐกิจ.**
 (2548).กรุงเทพฯ.
- สุชิน นະตาปา. **หลักการตลาด. ห้างหุ้นส่วนจำกัด สำนักพิมพ์ ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.**(2543).กรุงเทพฯ.
- สุชาติ กิระนันท์. **โลกธุรกิจในยุค 2000. ในสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. เส้นทางใหม่สู่วิชาชีพบัญชีปี 2000.**(2543).กรุงเทพฯ.
- สุเมธ วงศ์บุญยง. **เทคนิคการสัมภาษณ์พนักงานเพื่อเข้าทำงาน_บริษัท คิงเพาเวอร์อินเตอร์เนชั่นแนล กรุ๊ป (ประเทศไทย) จำกัด.**(2544).กรุงเทพฯ.
- สุวรรณ หวังเจริญเดช. **นักบัญชีในบทบาทของ ซีเอฟโอ.**[http://www.nu.ac.th/nu_journal/pdf/journal/12\(2\)51-56.pdf](http://www.nu.ac.th/nu_journal/pdf/journal/12(2)51-56.pdf)
- www.nukbunchee.com/บัญชี/ **จรรยาบรรณผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี.**

ภาคผนวก

**แบบสอบถามเพื่อการศึกษา
คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ประกอบการ**

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้ จุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการ และจะนำผลการวิเคราะห์หาข้อสรุปไว้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อนักบัญชี ผู้ศึกษาสาขาวิชาการบัญชี องค์กรธุรกิจหรือหน่วยงานต่าง ๆ ในการพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะในการทำงานปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอน ดังนั้นการตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีความเสียหายใดๆ ต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด จึงขอความร่วมมือให้ท่านตอบตามความเป็นจริงทุกข้อ

แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานประกอบการ

ตอนที่ 3 คุณสมบัตินักบัญชีในปัจจุบัน และความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ในการตอบคำถามของท่าน จะถูกเก็บรักษาเป็นความลับ และจะไม่ใช้ข้อมูลใดๆ ที่เปิดเผยเกี่ยวกับองค์กรหรือหน่วยงานของท่านในรายงานข้อมูล รวมทั้งจะไม่มีการร่วมใช้ข้อมูลกับบุคคลภายนอกอื่นใด โดยไม่ได้รับอนุญาตจากท่าน หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับแบบสอบถามชุดนี้ โปรดติดต่อ นางสาวกานต์ชุตดา นารณารกิจ นิสิตหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต รุ่น 3 มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาลัยเขตบางเขน หมายเลขโทรศัพท์ 081-7444-640 E-mail : nongtum21@hotmail.com

ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่ง ว่าข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

**ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้ประกอบการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจในการคัดเลือก
บุคลากรทางบัญชี**

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ท่านเลือกและตอบคำถามในช่องว่างที่เว้นไว้

1. เพศ

1. หญิง

2. ชาย

2. ระดับการศึกษา

1. ต่ำกว่าปริญญาตรี

2. ปริญญาตรี

3. สูงกว่าปริญญาตรี

3. ตำแหน่งในองค์กรของท่าน

1. ผู้ประกอบการ

2. ผู้บริหาร

3. ตำแหน่งอื่น ๆ.....

4. งานหรือหน้าที่หลัก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. การบัญชี

2. การเงิน

3. การบริหารงานบุคคล

4. การวางแผนและกำหนดนโยบาย

5. การรายงานบัญชีและเงิน (ข้อมูลสารสนเทศ)

6. การบริหารจัดการด้านการขายและการตลาด

7. อื่น ๆ .....

5. ประสบการณ์การทำงานของท่าน

1. น้อยกว่า 3 ปี

2. 3-5 ปี

3. 6-10 ปี

4. 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานประกอบการ

1. ประเภทของธุรกิจ

- 1. ธุรกิจบริการ
- 2. ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์
- 3. ธุรกิจค้ารถยนต์
- 4. จำหน่ายสินค้าอุปโภค – บริโภค
- 5. ธุรกิจรับเหมา – ก่อสร้าง
- 7. อื่น ๆ .....

2. ขนาดของสถานประกอบการ

2.1 ทุนจดทะเบียน

- 1. ต่ำกว่า 1 ล้านบาท
- 2. 1 - 2 ล้านบาท
- 3. 2.1 – 5 ล้านบาท
- 4. 5.1 – 10 ล้านบาท
- 5. มากกว่า 10 ล้านบาท

2.2 รายได้จากการขาย / บริการ (ต่อปี)

- 1. ต่ำกว่า 1 ล้านบาท
- 2. 1 - 2 ล้านบาท
- 3. 2.1 – 5 ล้านบาท
- 4. 5.1 – 10 ล้านบาท
- 5. มากกว่า 10 ล้านบาท

3. ช่องทางการจัดจำหน่ายของสถานประกอบการ

- 1. ผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศทั้งหมด
- 2. ผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศและต่างประเทศ
- 3. ผลิตเพื่อจำหน่ายต่างประเทศ
- 4. อื่น ๆ ระบุ.....

4. จำนวนบุคลากรในแผนกบัญชี

- 1. ต่ำกว่า 10 คน
- 2. 11 – 15 คน
- 3. 16 - 20 คน
- 4. 21 คนขึ้นไป

5. ปัจจุบันท่านมีนักบัญชีในระดับใดบ้าง จากสถาบันอะไร ?

ระดับ	สำเร็จในสาขา	สถาบันการศึกษาที่จบ
1. ประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	....	....
2.ปริญญาตรี	....	....
3.ปริญญาโท	....	....

6. วิธีการคัดเลือกนักบัญชีเข้ามาปฏิบัติงาน

- 1. การสอบข้อเขียน
- 2. การสอบสัมภาษณ์
- 3. การขอจากสถาบันการศึกษา
- 4. การสอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์

7. ในองค์กรของท่านมีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้เฉพาะแผนกบัญชีเท่าใด ?

- 1. ไม่มีเลย
- 2. 1 – 5 เครื่อง
- 3. 6 – 10 เครื่อง
- 4. มากกว่า 10 เครื่อง

8. ในองค์กรท่านใช้โปรแกรมบัญชีในแผนกบัญชีอะไรบ้าง ?

- 1. Auto flight
- 2. SAP
- 3. Account Pro
- 4. Account Mate
- 5. Express
- 6. อื่น ๆ ระบุ.....

ตอนที่ 3 คุณสมบัติของนักบัญชีในปัจจุบัน และความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์

โปรดแสดงเครื่องหมาย ✓ เพียงหนึ่งข้อเท่านั้น ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

คุณลักษณะ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
คุณลักษณะความรู้ทางด้านบัญชีทั่วไป					
1. มีความรู้ความสามารถด้านภาษีอากร					
2. มีความรู้ความสามารถด้านการตรวจสอบ					
3. มีความรู้ความสามารถด้านระบบบัญชี					
4. มีความรู้ความสามารถด้านบัญชีต้นทุน					
5. มีความรู้ความสามารถด้านมาตรฐานการบัญชี					
คุณลักษณะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
1. สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีได้					
2. สามารถใช้ Microsoft office Word ได้ (พิมพ์งาน)					
3. สามารถใช้ Microsoft office Excel ได้ (คำนวณ)					
4. สามารถใช้ Microsoft office Power point ได้ (นำเสนอ)					
5. สามารถใช้ Microsoft office Access ได้ (ฐานข้อมูล)					
6. สามารถใช้ Microsoft office Outlook ได้ (E-mail)					
7. สามารถใช้ Internet ในการหาข้อมูลได้					
คุณลักษณะความรู้ทางด้านภาษา					
ภาษาอังกฤษ					
1. พูด					
2. อ่าน					
3. เขียน					
ภาษาจีน					
1. พูด					
2. อ่าน					
3. เขียน					
ภาษาอื่น ๆ (ระบุ).....					
1. พูด					
2. อ่าน					
3. เขียน					

คุณลักษณะ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม และ จรรยาบรรณทางวิชาชีพ					
1. นักบัญชีควรมีคุณธรรม และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม					
2. นักบัญชีควรมีความรับผิดชอบ สำนึกในหน้าที่และบทบาทของตน					
3. นักบัญชีควรมีการอนุรักษ์วัฒนธรรม ชนบธรรมเนียมประเพณีของชาติ					
4. นักบัญชีควรมีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่คิดคโกงเอาเปรียบผู้อื่น					
5. นักบัญชีควรมีการรู้จักประหยัด มัธยัสถ์ ไม่หรูหราหรือฟุ่มเฟือย					
6. นักบัญชีควรมีการวางแผนในการใช้เงินล่วงหน้า					
7. นักบัญชีสามารถปรับตัวและดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้					
8. นักบัญชีควรมีการแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบขององค์กร หรือตามกาลเทศะ					
9. นักบัญชีควรปฏิบัติตามกฎขององค์กร					
10. นักบัญชีมีความตรงต่อเวลา					
11. นักบัญชีรักษาสภาพแวดล้อม และสาธารณสมบัติ					
12. นักบัญชีควรมีการวางแผนก่อนการปฏิบัติงาน					
13. นักบัญชีมีการปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่วางแผน					
14. นักบัญชีปฏิบัติงานตามที่หัวหน้ามอบหมายได้สำเร็จ					
15. นักบัญชีส่งงานที่ได้รับหมายได้ตรงตามกำหนด					
16. นักบัญชีควรรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
17. นักบัญชีไม่ควรแสดงกิริยาท่าทางที่ไม่สุภาพกับทุกคน					
18. นักบัญชีควรใช้วาจาสุภาพและคำพูดที่เหมาะสมกับทุกคน					
19. นักบัญชีไม่ควรเสพสิ่งเสพติดให้โทษต่อร่างกาย เช่น บุหรี่ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์					
20. นักบัญชีไม่ปฏิบัติงานที่ตนเองขาดความเป็นอิสระ					
21. นักบัญชีไม่ปกปิดหรือบิดเบือนความจริงที่ค้นพบ					

คุณลักษณะ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
22. นักบัญชีไม่รับรองงานที่ตนไม่ได้เป็นผู้ปฏิบัติ					
23. นักบัญชีไม่ควรเปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับขององค์กร					
24. นักบัญชีปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวัง และมีความรอบคอบตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป					
25. นักบัญชีไม่ละทิ้งหน้าที่โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร					
26. นักบัญชีไม่กระทำการใด ๆ อันนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ					
27. นักบัญชีไม่แย่งงานของผู้อื่น					
28. นักบัญชีควรใจกว้าง สามารถยอมรับ และสนับสนุนการแสดงความคิดเห็นในวิธีการปฏิบัติงานใหม่					
29. นักบัญชีควรรู้จักค้นคว้าศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม หรือขอรับคำแนะนำจากผู้รู้ทันทีเมื่อเกิดข้อสงสัย					
คุณลักษณะด้านความรู้และทักษะในวิชาชีพบัญชี					
1. นักบัญชีต้องจดบันทึกบัญชี จัดทำรายงานทางการเงิน และวิเคราะห์รายการได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ					
2. นักบัญชีต้องจัดทำบัญชี ตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปได้เป็นอย่างดี					
3. นักบัญชีสามารถออกแบบระบบบัญชีได้ง่ายไม่ซับซ้อน และไม่ยุ่งยากในเวลาปฏิบัติงานบันทึกข้อมูลทางบัญชี					
4. นักบัญชีสามารถให้ข้อมูลทางการบัญชีที่แท้จริงและเที่ยงตรงในการดำเนินงาน เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลในอดีตกับปัจจุบันได้ง่ายและรวดเร็ว					
5. นักบัญชีต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการทำบัญชีรวมทั้งระบบการจัดทำบัญชีที่ดี					
6. นักบัญชีต้องเข้าใจที่ไปที่มาของข้อมูล เพื่อการนำเสนอข้อมูลทางบัญชีที่ถูกต้องและเป็นการเพิ่มคุณค่าให้กับข้อมูลที่นำเสนอ					
7. นักบัญชีสามารถวิเคราะห์ จัดทำรายงานทางการเงิน และการเงิน และได้งบการเงินที่ถูกต้อง					
8. นักบัญชีต้องมีการจัดทำรายงานทางการเงินที่ถูกต้อง และชัดเจน เข้าใจง่าย สำหรับผู้ใช้งบการเงิน					

คุณลักษณะ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
9. นักบัญชีต้องจัดทำรายงานที่เกี่ยวกับความต้องการของผู้บริหารเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ					
10. นักบัญชีที่มีการวางแผนการควบคุมการใช้ข้อมูลบัญชีการจัดสรรงบประมาณขององค์กร					
11. นักบัญชีสามารถออกแบบและใช้แบบฟอร์ม เอกสารทางการบัญชีให้เหมาะสมกับองค์กร					
12. นักบัญชีต้องคำนึงถึงการออกแบบขั้นตอนการจัดเก็บข้อมูลทางบัญชีให้มีความสะดวกในการค้นหา					
13. นักบัญชีต้องมีความเข้าใจในงานด้านอื่น ๆ ขององค์กร เพื่อให้สามารถเข้าใจความต้องการของฝ่ายอื่น ๆ และผู้บริหารที่มีต่อข้อมูลและสารสนเทศทางการบัญชี					
14. นักบัญชีสามารถบันทึกข้อมูลในการจัดทำรายงานและนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีและการเงิน โดยใช้โปรแกรมทางการบัญชีได้อย่างเชี่ยวชาญ					
15. นักบัญชีสามารถอธิบายโปรแกรมทางบัญชีต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องได้อย่างเข้าใจ					

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในปัจจุบัน ของท่าน (ระบุ)

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

นางสาว กานต์ชุตดา นารณกรกิจ

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ - สกุล	นางสาวกานต์ชฎา นารณรภิก
วัน เดือน ปี เกิด	19 พฤศจิกายน 2523
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี
ที่อยู่ปัจจุบัน	1771/83 (408) คอนโดเกษตรเรศชิดันท์ อาคาร A ซอยพหลโยธิน 34 แขวงเสนานิคม เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) สาขาการบัญชี โรงเรียนปอสีเทคนิคลพบุรี จังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2542 สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี โรงเรียนเทคโนโลยีลพบุรี จังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2544 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2546
ประสบการณ์การทำงาน	กุมภาพันธ์ 2545 – มีนาคม 2546 ผู้ช่วยผู้ตรวจสอบบัญชี ห้างหุ้นส่วนสามัญเอสเอสแอนด์พีการบัญชี มีนาคม 2546 – มิถุนายน 2547 พนักงานบัญชี บริษัท ซี.เจ.ซัดเตอร์ส จำกัด มิถุนายน 2547 – ปัจจุบัน เลขานุการ/เจ้าหน้าที่คณะศิลปศาสตร์ วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก